

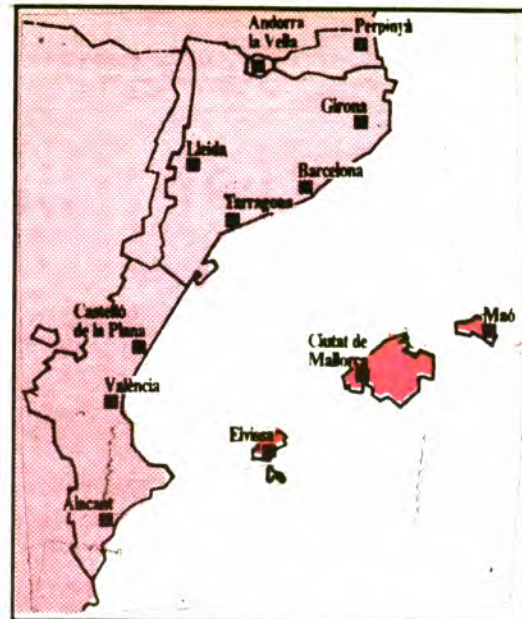
# S'ARENAL

## de Mallorca



**PUBLICACIO INDEPENDENT DE LES ILLES BALEARS**

**ANY XI. NÚMERO 254 1<sup>er</sup> DE NOVIEMBRE DE 1992 PREU: 150 PTS**



## EL PRESIDENT CANYELLES NO DESCARTA PROCLAMAR LA INDEPENDENCIA DE BALEARS

El President de Balears, Gabriel Canyelles, en un moment del debat sobre l'estat de l'autonomia al Parlament va dir: demanar un banc central i la sobirania financera quasi equival a demanar la independència total, però encara no, si bé qui sap si algun dia, si les coses van malament, no ens quedarà cap altra alternativa i Déu vulgui que no haguem de deixar de sentir-nos d'un país gran, a més del País Balear. Les paraules de Gabriel Canyelles en què no descartava proclamar la independència de Balears si les relacions amb Madrid empitjoren s'han d'afegir a la larga llista de mallorquins i mallorquines, des de Tomeu Penya a Alexandre Forcades, que últimament s'han manifestat obertament a favor de la descolonització i la independència.



## CARMEL POMAR: "ELS COMERCIANTS PASSAREM FACTURA AL PP".

El President de l'Associació de Comerciants del carrer de Sant Miquel, Carmel Pomar, declara en aquest número de S'ARENAL (vegeu pàgina 14) que els comerciants reben clotellades de per tot i que a les pròximes eleccions el PP tocarà les conseqüències d'haver donat suport a la vinguda d'El Corte Inglés.



En Miquel «Llebre» i na Margalida Orell varen celebrar les noces d'Argent el passat dia 18 d'octubre a la parròquia de Son Ferriol. Posteriorment feren el sopar al restaurant El Hoyo.



Cosme Vidal, al sopar-tertúlia del Mavi, va parlar sobre la polèmica reforma de la Llei d'Espai Naturals. El senyor Vidal va dir que el president Canyelles en sortirà perjudicat políticament, mentre que Abel Matutes serà el gran beneficiat econòmicament amb la destrucció de les Salines d'Eivissa.

Un exemplar d'aquest periòdic serà regalat a cadascuna de les famílies de Ciutat. Si us ha agradat, trobareu una butlleta de subscripció a la darrera plana. Enviau-nos-la. D'aquest número de S'ARENAL DE MALLORCA se n'han tirat 10 000 exemplars.



El passat divendres dia 23 d'octubre hi va haver un sopar a la redacció de S'ARENAL DE MALLORCA. Varem ser molts, però encara en faltaren més, tant de Mallorca, com de les altres illes i de la resta dels Països Catalans. El tema central de la tertúlia que hi va haver en acabat de sopar va ser, como no, la independència del nostre país.

IMPREMTA

*moderna*

Tota classe d'impresos, de luxe,  
comercials  
i de propaganda

Carrer de Sa Fira, 10 - Tel. 660310  
LLUCMAJOR



# Espipellades

No fa gaire ha aparegut en el mercat del video en català un treball relacionat amb l'evolució de l'home i l'entorn titulat "EL 92. MEMÒRIA D'UN PAISATGE", el qual s'ha enregistrat arreu dels Països Catalans. Aquest video és una bona eina pels interessats en el medi ambient,

## AL PP I PSOE. PARTITS ESTATALS (Glosa amb missatge)

Pobres mallorquins, pobra Illa  
a sota d'ens forasters!  
No reconeixen sa filla  
ni els seus avis més propers.

Venuts a partits de fora,  
gent del PSOE i del PP,  
sou com un infant que implora  
a un padastre que l'ignora.  
Impotents! Res podeu fer.

No teniu un cervell propi,  
cal penseu com a Madrid,  
cal voteu pel seu profit,  
drogats com estau per l'opi  
que en mal fat heu engolit.

Sí, quan votà el Respectable  
l'autodetermiació,  
tots voltros votareu: No!  
Feis plorera, és lamentable,  
i és que el Partit inefable  
vos priva d'ús de raó.

I, anc que faceu llei nostrada  
aquí al nostre Parlament,  
llavors roman anul·lada  
a Madrid per vostra gent.

Us deliu per fer Espanya,  
més que fer Mallorca gran;  
amb voltros arrufa banya  
i no creix, se queda un nan.

Als partits que fan l'Imperi  
els Marchs, els Pons o els Molls  
digau-me: Què podeu fer-hi  
per Mallorca? És que estau folls?

El que feis és d'alcavota  
per boixar amb la meretriu.  
Poble, desperta i pren nota,  
els partits mallorquins vota,  
posa els ous en el teu niu.  
No fiquis mai més la pota  
ni deixis que gent remota  
et foti més els florins...  
A Mallorca, mallorquins!

Es Gall



l'ordenació del territori, l'ecologia, la geografia, etc del nostre país. És un bon treball, fet per Video Play, i ben segur que us interessarà adquirir-lo a un preu econòmic. Si en voleu saber més coses telefonau al 972-642112.

\*\*\*\*\*

Els pagesos mallorquins estan començant a organitzar-se mitjançant cooperatives o empreses de pagesos amb la intenció de comercialitzar els seus productes ja que els preus que els paguen els majoristes fan riure i han de fer molta de feina per pocs doblers. Una mostra del que us deim és l'oli d'oliva que a través de la cooperativa de Sant Bartomeu de Sòller es presenta com un producte mallorquí d'alta qualitat. Esperem que aquestes iniciatives tinguin èxit, i la millor manera amb què podem contribuir-hi és consumint aquests productes que els distingireu perquè duen escrit "Producte de Mallorca".

\*\*\*\*\*

A la fira de Llucmajor hi passaren moltes d'autoritats, tant de la ciutat com de fora poble. Dels que en vàrem veure pocs fou dels regidors socialistes que d'ençà que perderen la batlia no els veuen gaire per enmig. Els comentaris de molts de llucmajorers diuen que el PSOE de la localitat no rutlla gaire bé, hi ha hagut dimissions de regidors, d'altres que no assisteixen als plens o a les comissions informatives... i diuen que és perquè aquest partit està a punt de rompre's a nivell municipal. Ja ho veurem.

El grup de rock TOTS SANTS acaba d'enregistrar el seu primer videoclip; el tema escollit ha estat "Ja m'ho temia", que és també el títol de l'últim disc que han gravat no fa gaire temps.

\*\*\*\*\*

La Biblioteca de Can Torró d'Alcúdia ve organitzat regularment nombroses activitats culturals, només volem recordar que un diumenge al mes celebra el "Matins Musicals", que reuneixen diverses formacions de tota l'illa. Aquests Matins Musicals tenen com a objectiu oferir un lloc de llançament als grups que treballen en el món



**Carrer Constitució, 4**  
**Tel.: 120554 - Llucmajor**

musical, alhora que donar-los a conèixer. A tots als interessats a anar-hi, cal posar-se en contacte amb Can Torró per saber el diumenge exacte, ja que les actuacions són a les dotze del migdia.

\*\*\*\*\*

El cànon de sanejament que posà el Govern Balear fa uns mesos per tal de finançar la construcció de noves depuradores és motiu de fortes disputes entre la gent que n'ha sofert les conseqüències. Aquí tenim un exemple d'una persona que ha hagut de pagar 1 680 ptes de consum d'aigua, en canvi el cànon de sanejament li puja a 4 180 ptes, una diferència més que notable!

## Parlar bé poc costa

## Els aduladors

Joan Escanelles i Llinàs



Baltasar Gracián no escrivia res de superflu i, com és lògic, avorria les bajanades (no parlem ja de "tonteries"). Així doncs, encertava de ple quan descobria la befa universal cap a l'absurda misèria de l'home, a qui, fet i fet, engana el món, la vida li menteix, la fortuna se'n riu, el temps li vola, els mals se n'apoderen, l'arrabassa la mort perquè s'esfumi dins l'oblit etern i, de retop, per fat i fat de la natura, la cançoneta inoportuna dels aduladors -altrament llepaculs- li burxa a cada instant l'orella.

Els aduladors o llagoters o afalagaires són els grifons de la mentida, que, aprofitant llurs embolics i dols i fraus ("enredo", igual que "dolo" i "fraude", és barbarisme), aconseguix una victòria pírrica sobre les turbes de badabados. L'adulador és un mal enemic. Aborda servilment amb afalagadures (no se'n diuen "halagos"), llepa, embanquina, engatussa, sedueix, entobia (fóra ja el súmmum si també ens "embaucava") i exercita felinament el cúmul d'habilitats pròpies per conquerir la voluntat externa. Amic de barret, com és tota la vida, us abandona amb el primer soscaire.

Conèixer trucs i maniobres dels referits llepaires ha de ser útil per a evadir paranys. Parlem-ne, doncs. I perquè l'engany no sigui doble, també traurem del mig tot un garbull d'expressions mal infiltrades en la nostra parla genuïna.

No és admissible com a significant que els llepes, a Mallorca, facin "la pelotilla" o "la pilota". Per adular servilment hom fa la bona, la moixonía, la garangola, la barbeta o moltes afalagadures; fins i tot remena la coa, metafòricament, si l'ocasió li hó demana. Tanmateix, "cepillar" i "donar coba" suplanten impròpiament ras-pallar i donar sabó, i altres sinònims com allisar el pèl, rentar la cara, passar la mà per l'esquena i besar el cul o llepar-lo, si el grau de climax de l'amor s'hi presta.

Què direm, a la fi, del "piropo"? És un castellanisme empeltat sense solta ni volta, que deriva del grec "pyrópos", és a dir, semblant al foc. Encaixa com anell al dit en teperaments calorosos, com els madrilenys i andalusos; mes no s'adiu gaire amb la circumspecció de mallorquins i mallorquines, que tenim com a opció floretes i amorettes, un vocabulari molt més exquisit, denotador de pràctiques collectives dissortadament inusuals.

Finalment, una observació: doblegar l'esquena davant algú té el perill de presentar el cul a la pota. Alerta guitzes!

**S'ARENAL DE MALLORCA.** Publicació independent de les Illes Balears. Edició i direcció: Mateu Joan i Florit. Redactor en cap: Gracià Sánchez i Font. Col·laboradors: Jaume Sastre, Bernat Joan i Marí, Mateu Sastre, Climent Garau i Salvà.  
Depòsit legal PM 473-80. Impressió: Hora Nova S.A. Publicitat i subscipcions: camí de les Pedreres, 30. Apt. de Correus, 124. 07600 - s'Arenal. Tel. 265005. Fax: 269941.



# Una desmoralització superable

Per més subtileses que puguin complicar-ho, quan existeix una desmoralització és que s'ensorra o s'esvaeix la moral, Tenim l'ànim per terra. Per quines causes? I què és el poder de la moral que pot capgirar-nos l'estat d'esperit? En fem la raó de pes que pot determinar-ho i parlem de moral de victòria o de moral de derrota a cada moment. Tanmateix, volguem o no confessar-ho ningú té clara aquesta força per més que n'experimenti els seus efectes. No ens manquen pas mots per anomenar-la. Se n'empren dos de savis i sonors: **moral i ètica**, heretats del llatí i del grec. Petit consol, ja que, sovint, com més obscur és un concepte més paraules tenim per esmentar-lo.

Fet i fet, ambdues expressions volen dir el mateix: els costums o el correcte procedir en els nostres costums. Encara que hi ha la tendència de fer servir **moral** per referir-nos als bons costums i **ètica** com a nom de la ciència que analitza les qualitats d'aquesta moral. Llegim del filòsof Ferrer Mora: "Així és difícil establir una separació estricta entre sistemes morals, objectiu de l'ètica".

Raonar-ho així pot semblar que amaga una redundància, però no podem pas afirmar que siguem nosaltres qui ens en lliurem, ja que en els cursos de Psicoestètica posem especial èmfasi en dir: "Tenir capacitat d'inspirar confiança per guanyar-se la voluntat d'altres persones a hom li reclama moral ètica, però també moral de caràcter. La moral d'un mateix depèn no sols de la clara virtut en el fer, sinó d'un tremp ferm". Per això, la millor i més entenedora definició dels mots **desmoralització** o **desmoralitzar**, la dona el diccionari: "Privar de l'energia moral". Exacte. El desmoralitzat està com buit per dins, entre atordit i atut, talment com si no tingués ni esma per refer-se.

Ara, es palpa la desmoralització a cada cantonada i tothom treu a reluir la crisi. Què s'anuncia? Crisi en grec equival a la necessitat d'una decisió important. Una determinació molt resolutiva que demana, en primer lloc, empena de caràcter. Si no hi ha prou empena de caràcter, les decisions importants no es prenen a temps i aviat entra la sensació d'impotència i el neguit de no saber com sortir-se'n. Llavors, sorgeix la desmoralització i el camp qui pugui.

A Catalunya mateix, com que no es gosa plantejar-se un plebiscit per la Independència, veiem que tota la política queda reduïda a una permanent decepció que va d'un absurd a un altre. En una de les darreres sessions del parlament català, el president del govern, va dir que "havia acabat la paciència, però que havia anat a comprar més". Tot allargant l'acudit, va ésser una llàstima que no hi hagués cap diputat amb prou talent per preguntar-li si aquella botiga a on havia anat a comprar la paciència també venien valentia, determinació i dignitat. No trobeu que ens escasseja?

Des de que Aristòtil va escriure els seus llibres sobre ètica, sabem que un dirigent polític, sinó vol fer el joc a la corrupció, no pot fallar-li gens ni mica la moral. En el doble sentit de vincular caràcter i virtut. Ens ho repeteix des de diferents angles: "La sensatesa és la

facultat de jutjar bé que té l'honest". També aconsellà Aristòtil: "Qui vulgui aconseguir relleu en la vida política, cal que sigui personalment home de bons costums". Quan falla la moral del dirigent polític falla la societat. Sovint la manca de decisions categòriques fomenta la corrupció que va invadint-ho tot. La desmoralització prepondera a tort i a dret. És la situació que, ara, ens aclapara.

Es que abans hi havia més moral? Com a mínim en sobresortien dues que, amb sarcàstic menyspreu, mútuament, es titllaven una a l'altre de moral de sagristia o de moral de barberia. És ben cert, que l'ètica religiosa de tan prim que vol filar es fa costerut seguir-la. No sé

si a vosaltres us passava el mateix, però a mi quan de menut em feien recitat els Manaments de la Llei de Déu, a l'arribar al desè --no desitjaràs els béns del treu pròxim--, pensava en la mirada cobdiciosa que tenien els meus companys d'escola al contemplar la meua esplèndida capsa de colors. Una capsa de colors més espantosa que l'arc de Sant Martí. I, no parlem de com quedava capficat, mentre els Manaments que l'Església, jo sempre m'encallava en el quart: "Abstenir-se de menjar carn en els dies que està prohibit".

La meua imaginació em transportava a la història d'aquell cavaller del segle XVIII que amb molta gana entrà a un hostal i afamat demanà: "Feu-me un bon plat de carn rostida". L'hostaler li respongué: "No puc pas servir-vos, senyor, ja que avui és dia de dejuni". "No em vingueu amb falòrnies, replicà el cavaller". Però, rebeu, l'hostaler va insistir: "De cap manera no vull faltar a la moral ja que podria ésser castigat. I, què diria la gent que tinc a l'hostal si veia que no complia amb els preceptes?". Tot donant-li una bona propina el cavaller va insinuar-li que podria fer-li una truita de tres ous i al mig posar-hi unes bones llenques de pernil que la mateixa truita dissimularia. Temptat l'hostaler va avenir-se i bon punt va servir-li la truita en un discret racó de l'hostal, van començar a caure llamps i a sentir-se trons i una gran tempesta feia espetegar la teulada de la casa com si s'ensorrés el món. L'hostaler, espantat, començà a cridar: "És un càstig de Déu per no seguir les normes de la bona moral...". El cavaller, nerviós i suggestionat va agafar d'una revolada el plat i el llençà per una finestra. mentre mirant al cel, s'esbravava: "Aquí ho teniu, mira que per tan poca cosa fer tant terrabastall... Sempre m'ha semblat que havieu d'ésser boig".

No cal posar més exemples per classificar la poesia, les asseveracions i els neguits de la moral de sagristia, però que era la moral de barberia? Per comprendre-la amb tot el seu abast ens caldria reconstruir la història del paper que tingueren els barbers de Barcelona després de la revolució francesa. La ciutat era molt més avançada d'idees dels que se'ns ha volgut fer creure. En un viatge, Stendhal, l'any 1835 va quedar sorprès que hi haguessin tants catalans que coneixien el "Contracte Social" de Rousseau, aquell llibre que comença així: "Els homes han nascut lliures i no obstant viuen per tot arreu entre cadenes". Era a les barberies on amb més vehemència aquestes qüestions s'hi discutien. Amb milers d'oportunitats s'havia repetit aquesta conversa: El barber apuntava mentre afaitava al client de torn: "Cada dia hi ha més intrigues". I, algun dels presents ja contestava:

"Sabeu qui en té la culpa? Els capellans, perquè com no treballen es passen tot el dia barrinant a veure qui fotran. No en dubteu, haurien de pensar com tots nosaltres". Si tímidament, el més moderat de la colla preguntava: "I



quan dirien missa?". No faltaven veus que afegien: "Quan haguessin acabat la feina". La moral de la barberia es fonamentava en la norma que quan no es treballava es deixava de tenir virtuts.

Contraposant-se o no, hi havia dues morals: la religiosa i la del treball. Ara bé, què en queda de la religiosa i la del treball en una època que tothom pensa mamar-se-les dolces i porta un déu al cos? Com podem esmenar-ho? En primer terme hem d'estimular i formar nous dirigents que sabin vestir una ètica adequada a l'evolució dels temps i que tinguin prou caràcter per lliurar-nos de la post-moralitat que tot ho abassega. Cada dia hem d'ésser més exigents amb els homes que ostentin càrrecs polítics. Com a mínim hauriem de fer-nos nostre el que deia a primers de segle l'eminent psiquiatre Domènec Martí i Julià, amb un clar sentit de la moral del treball: "Quan un català entra o vol entrar a la vida política; mireu abans de què viu: si és sabater, mireu si és bon sabater, si és advocat, mireu si és bon advocat i si és metge, mireu si és bon metge, etc. i tingueu la seguretat que si és un dolent sabater o un dolent advocat o un mal metge, serà un dolent polític i per tant un mal representant de la cosa pública".

Si gairebé cap dels dirigents polítics actuals podrien sortir ben parats de la prova, com volem que no hi hagi desmoralització? Què ens queda? Afortunadament, els homes tendim a refer la nostra moral i a recuperar el to quan nous caps de brot abrinden les consciències. Podem constatar-ho fent un test psicoestètic sobre l'autoimatge que hom té de si mateix. Es pregunta a una persona: acceptem en pla de joc que fos veritat la reencarnació. Doncs bé, imagineu-vos què podíeu haver estat en una reencarnació passada. Ningú no diu: potser era una xinxà o una puça. En canvi, tendeixen a veure's a mans de Cleopatra, assassinats per un emperador romà enquerat a robar-los la dona. Entre pors i vanitats, l'ànima humana no claudica mai del tot.

Sí, podem superar l'actual desmoralització però no serà pas possible dignificar-nos, si no partim de la premissa que mai no hi ha justícia ni ètica, si els dirigents són corruptes, curts de gambals o actuen d'esquena al poble.

Carles M. Espinalt

**Pep Aloy**   
PERRUQUER D'HOMES

COSTA DE SA POLS, 6 - LOCAL 12  
EDIFICI SANT MIQUEL  
TEL. 72 09 01 - 07003 PALMA

**TENIS**  **Son Rigo**  
SPORT CENTER

**Tennis**  
**Futbol-sala**  
**Hàndbol**  
**Petanca**  
**Cir. Footing**

**Squash**  
**Volei**  
**Mini golf**  
**Tennis Taula**  
**Gimnàs**

**Final Avda. Son Rigo - Tel. 74 33 66**  
**Sometimes - Palma de Mallorca**



# 500 anys després, què en sabem de la dona en les societats indígenes?

Com a font principal ens remetem a algunes publicacions de Dolores Juliano, antropòloga, professora de la Universitat de Barcelona, i feminista.

Per començar, quan els espanyols entraren a sac en l'immens territori que després anomenarien Amèrica, es varen trobar amb múltiples cultures, en les quals les dones comptaven amb diversos graus de reconeixement.

La manca d'informació directa que ens hauria permès el seu coneixement fou destruïda pels conqueridors, per la qual cosa s'ha estudiat les formes d'organització social i familiar que s'han mantingut en diverses parts del continent, així com dels mites que han estat recollits.

Quant al primer aspecte, constatarem que en moltes poblacions indio-americanes no s'exigeix ni es valora la virginitat femenina prematrimonial, per la qual cosa les allotes gaudeixen d'una llibertat sexual considerable.

La forma de matrimoni més comuna en l'època prehistòrica era la monogàmia. Però existeixen també, àmbits de poligàmia en els dos vessants: un home amb diverses mullers i una dona amb diversos marits. Fins i tot en els casos de monogàmia real alguns pobles americans permetien certes transgressions a la fidelitat conjugal si aquestes partien de l'acord comú de la parella. A diferència de la nostra cultura, no sempre l'afavorit amb una major permissivitat resultava l'home.

Un indicador molt important de la situació de la dona el trobam en el fet que moltes societats fixaven la residència de la parella en el lloc d'origen de la dona. Així és aquesta la que gaudeix de l'avantatge del suport del seu grup d'origen i de l'ús preferent dels recursos econòmics (fonamentalment la terra).

Fins i tot en les societats ameríndies on hi ha estructures més semblants a les nostres, les dones acostumen a conservar prerrogatives que la nostra societat no els reconeix. Per exemple, la decisió exclusiva del nombre de fills a tenir i la determinació de tot allò



que es refereix a la planificació familiar (anticoncepció i avortament).

Pel que fa al segon apartat, en els seus mites i creences ens trobam amb deus i deesses ambivalents que inclouen trets positius i negatius, com a reflex de societats en les quals el poder real i el prestigi estaven compartits.

Però a més, fora de l'àmbit dels deus pròpiament dit, els mites i relats tenen també una forta presència femenina i, allò que és més significatiu, un protagonisme positiu que contrasta fortament amb els mites misògins de la nostra cultura.

En resum podem concloure que si la situació de les dones indígenes és tan dura avui a Amèrica, on pateixen la triple opressió desenvolupament de les seves condicions de la vida anterior. En realitat, totes les dades de les quals disposem ens porten a pensar que les societats precolombines, tot i les seves contradiccions internes, eren globalment menys discriminatòries que els models que se'ls va imposar després de la conquesta.

Així la conquesta d'Amèrica suposà per a les dones que vivien en el Continent, no només un deteriorament de les condicions materials de la seva existència -més treball, més pobresa, agressions sexuals i noves malalties- sinó també la pèrdua de control d'àmbits simbòlics (masculinització de la idea religiosa i del seu sacerdoci), de sabers tradicionals (com la medicina) i fonamentalment de prestigi.

Sobre aquesta història comú com a fons, en cada un dels països sorgits de la colonització les dones han anat teixint les seves pròpies reivindicacions i en les darreres dècades han format part activa en tots els moviments d'alliberament: des de les "Madres de la Plaza de Mayo", passant per les vídues de Guatemala o les guerrilles del Salvador fins a les més de 3 000 representants d'organitzacions feministes que participen als "Encuentros Feministas Latinoamericanos y del Caribe".

L'Assemblea de Dones

## Quan les poltrones no donen aurèola

Si no volem que Catalunya entri en una espiral de degradació col·lectiva hem de crear una nova acció política enfront de la política oficial empastifada fins al coll i amb un prestigi sota zero. I, que ningú no pensi que seguim cridant al mal temps, quan àdhuc l'empresa de l'edifici més emblemàtic dels JJ00 ja ha fet suspensió de pagaments. Mentre, l'alcalde Maragall, com si en cap moment estès serer, vol fer una "nueva España". No es proposa multiplicar per 10 la ja insuportable "picaresca imperial"?

Es un panorama desolador on els polítics senequistes s'han constituït en una casta mafiosa que només mira per als seus interessos de grup. Ha estat tant gran la seva mediocritat que els mateixos s'han potejat l'aparent imatge de demòcrates que mig els aguantava la credibilitat. Ni les poltrones on seuen, per daurades que siguin, poden donar-los ja cap mena d'aurèola.

Fa pena que s'hagi necessitat arribar a uns extrems així, perquè s'estengui entre la gent la sensació que a Catalunya ens calen nous dirigents. Amb tot, més val tard que mai. Això sí, ja es veu clar que el foc nou no el poden fer els qui tiren de beta bo i cobrant suculents sous dels "presupuesto" que ni de lluny els arriba la crisi.

aquestes reflexions hem porten a recordar una de les darreres conferències del professor Cales M. Espinalt on explicava que en les seves llargues converses amb el savi professor Josep M. Batista i Roca, home que havia passat més de trenta-cinc anys d'exili a Anglaterra, aquest afirmava: "Si els britànics són tan inflexibles amb els afers morals dels seus polítics es deu exclusivament a que si permeten la degeneració de la seva classe dirigent també esdevindria el mateix amb el seu poble. Llavors, tot s'ensorraria, ja que, amb el seu sagaç sentit polític, saben prou bé que els dirigents són mirall per als dirigits".

Algun diputat al Parlament de Catalunya ha pensat mai coses d'aquesta mena? El greu del cas és que no tenen resposta per cap dels mals que sotraguen el país. I si els hi diuen que tots hem de retrobar les iniciatives -tal com hem fet repetides vegades els homes formats al redós de la ciència de la psicoestètica- sembla talment que pensin en les mesades que les hi queda encara per cobrar abans no acabin la legislatura. Fets els seus comptes, naturalment, tot just diuen: "No és l'hora". Prou que quan tenen cinc minuts de lirisme voldrien emular Francesc Macià però sense renunciar al càrrec de coronell. És aquí on des del president de la Generalitat fins el més radical dels diputats tots comencen a fer-nos trampa.

Santiago Espot i Piqueras  
Membre de l'Associació de  
racticants de la Psicoestètica



**D menorca**

DISSENY MEDITERRANI:  
UN MAR DE COLORS I FORMES.  
CERÀMICA, TAPISSOS,  
BIJUTERIA, VESTITS DE SEDA  
I VENTALLS PINTATS A  
MA. BOSSAS I TOTS TIPUS DE  
COMPLEMENTES.  
EXPOSICIÓ PERMANENT  
D'ARTISTES MENORQUINS.

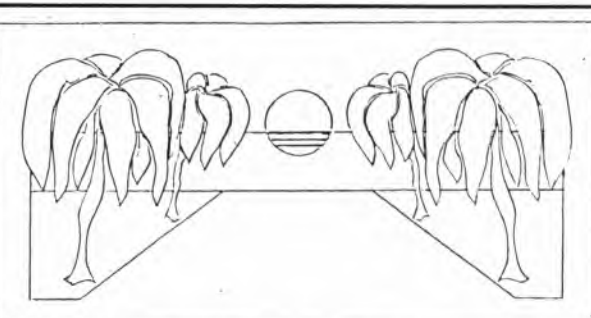
CARME 13  
CIUTAT  
HORARI COMERCIAL  
OMS  
SANT ELS  
C. MISSIO  
C. CARME  
VERGER MEDIO

**crisma**

disseny gràfic  
offset·tipografia

C/ Santa Luisa de Marillac, 10  
Tel. (971) 29 10 16 Fax 29 14 50  
07010 Palma de Mallorca

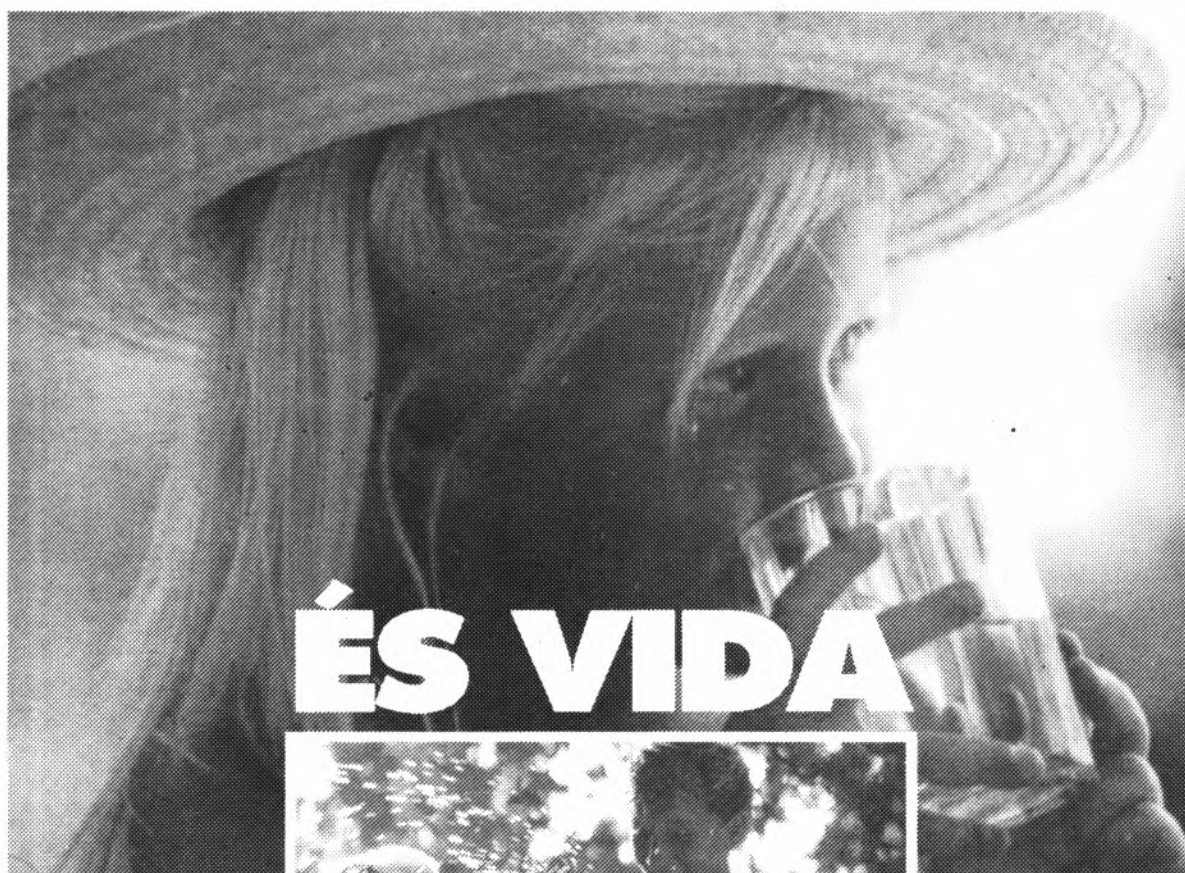
—E—C—A—M—O



**MESSON ES PASSEIG**  
Cuina mallorquina i carns a la brasa  
Obert tot l'any. Fàcil aparcament  
Avinguda Bneu. Riutort, 57.  
Tlf.: 49 05 11. Can Pastilla



# L'AIGUA NO TÉ PREU.



## L'aigua és vida.

Necessitam aigua de bona qualitat per viure i solucionar una qüestió crucial per al medi ambient, la salut, l'economia, el futur... Temes que ens afecten a tots i de ben a prop.

I a més de ser-nos essencial, a les Balears és escassa. Des de sempre, però de cada vegada més a causa del progrés i el turisme, que per a nosaltres és gairebé el mateix.

Per això, el Govern Balear, en línia amb la sensibilitat ecològica de la nova Europa, ha posat en marxa el cànon de sanejament d'aigües per finançar entre tots una actuació ferma per aturar la contaminació de la



natura i iniciar la recuperació, l'estudi i un més gran aprofitament de tot el cicle natural de l'aigua. En definitiva, una millora de la nostra qualitat de vida.

*La vida no  
pot esperar.*

*Les nostres  
accions d'ara  
són garantia  
de futur.*

Per resoldre les possibles dificultats a l'hora d'aplicar la Llei del cànon, adreçau-vos al

Servei del cànon de sanejament d'aigües  
(c/ del Palau Reial, 19-B, Palma, tel. 71 84 49)  
o als Serveis Territorials de Menorca  
(av. de Menorca, 90, 2<sup>a</sup>, Maó, tel. 35 12 67)  
i d'Eivissa - Formentera  
(c/ d'Aragó, 104, Eivissa, tel. 39 02 85)

**EL CÀNON VAL  
L'ESFORÇ**



**GOVERN BALEAR**

CONSELLERIA D'ECONOMIA I HISENDA. Direcció General d'Hisenda



# L'esperit republicà (XIII)



Joan Quetgles  
Professor de Filosofia d'IB

Com dèiem al començ d'aquests articles, la relació dialèctica entre la nació espanyola i la catalana és complexa i defuig el model típic de l'opressió nacional. En efecte, seria difícil trobar una altra relació de nacions on la nació opressora fos econòmicament més feble i socialment més endarrerida. La classe espanyola dominant, hereva de l'aristocràcia espanyola tradicional, per la seva pròpia estructura de poder, ha fracassat en els seus intents per desenvolupar la seva pròpia nació. Les Castelles-Extremadures-Andalusies continuen al mapa de l'Europa subdesenvolupada. La nació catalana pateix l'asfíxia provocada per aquesta classe dominant ufana i superba; malgrat tot, ha mantingut el procés de creixement econòmic.

Per mitjà de l'Estat, la classe dominant va intentar crear la imatge d'un Madrid gran centre industrial. Però aquesta suposada industrialització era atípica, per motius polítics i de prestigi, forçada. Vull dir que si s'hagués atès a allò que és l'interès capitalista, mai de mais s'hagués muntat un nucli industrial a Madrid. Però, sobre tot -i allò que més ens interessa-, la creació de centres industrials a Madrid i a altres àrees espanyoles no se corresponia amb la dinàmica profunda del capitalisme, que és la regeix el desplegament econòmic actual. Per una banda, ofereixen avantatges atípiques a les empreses multinacionals per tal que es mantinguin a Castella. Per l'altra, han mantingut la seva dèria d'anar creant empreses de l'Estat, que, tot seguit, passaven a administrar tan ricament. Els joves lleons d'aquesta classe dominant paràsita poden aspirar a ser, ells també, "capitans d'indústria" per intentar emular les gestes dels "conquistadores". Els "nobles" de família més modesta poden esdevenir -capitans de l'exèrcit o de la indústria- per mitjà d'oposicions. Com antany els "grandes de España", tots aquells que pertanyen a les capes superiors de la classe dominant fan unes curses per circuits privilegiats i secrets que rutllen per "cooptació". I saps que hi estaven de bé! Tot allò que toquen és seu. Tenen tots els poders a les seves mans; i els diners, i els càrrecs i dignitats, i els honors, i el prestigi.

Benaauradament, sembla que aquest procés ha arribat a la fi. Sembla que aquest Babel socioeconòmic que han construït aquests darrers trenta anys ara mostra la seva cara estúpida: és inviable socialment i econòmicament. L'Estat espanyol fa fallida. I la nació castellana-andalusa

no disposa d'una burgesia autòctona amb empena suficient per substituir a la classe dominant actual. Sembla que el procés de la història pateix una aguda acceleració, i, com ha passat a l'Est, ara la crisi afecta al Sud. I la màquina productiva de l'Estat espanyol no serveix i sembla que o hi ha temps per recompondre-la. Hem vist que la fallida dels Estats de l'Est ha desfermat l'establiment d'un esplet de nous Estats nacionals. Queda clar que la crisi econòmica no queda solucionada amb la proclamació de la independència, però també pareix que, en situació d'emergència, únicament el nou Estat nacional es pot responsabilitzar de les enèrgiques mesures que s'han de prendre per a superar la crisi.

Tot i que la consciència nacional dels catalans també accelera el pas i que l'independentisme es va manifestant modestament per tot arreu, dona la impressió que les organitzacions polítiques i sindicals encara són lluny d'estar preparades per atendre els grans reptes que s'acosten tan veloçment.

El nacionalisme català va endarrerit, perquè encara no és en condicions d'oferir alternatives per a la construcció d'un Estat català capaç de salvar la nació. Però l'evident fracàs del sistema muntat per la classe dominant espanyola empeny les classes populars catalanes -d'una manera fosca, no conscient encara- cap a l'estratègia independentista. Aquest ha estat el tipus de procés que s'acaba de donar als països bàltics.

M'atreveixo a dir que ara l'estratègia bona i urgent és aquella que desperta la consciència independentista dels treballadors i de les classes populars, de manera que surti de manera natural com a conflicte amb els opressors. Aquella que denuncia l'espoli determinat -com l'IAE- i la incompetència concreta de l'Estat espanyol -com la que va provocar la fallida de Meridiana-. Les manifestacions ciutadanes d'ara -com de Girona, Barcelona, Ripoll contra l'IAE- comencen a mostrar aquest camí de com a de revolta permanent de les classes populars contra l'opressió creixent. La clau de volta d'aquesta estratègia se centra en superar el nacionalisme etnocentrista. D'allò que es tracta és de denunciar i superar l'estratègia etnocentrista de la classe dominant espanyola. A Ripoll, els treballadors catalans i forasters -i els autònoms i els petits empresaris. Es manifestaven amb una pancarta en català que deia "Volem treballar al Ripollès".

## PP-UM, la crisi inexistent o la indefinició d'espais

Cada partit polític té el seu espai natural, un espai que utilitzant definicions antigues anava de l'esquerra més radical a la dreta més recalcitrant, un espai que avui en dia s'hauria de mesurar pels interessos que mouen als partits.

Darrerament resulta difícil fer una distinció de l'espai que ocupa cada un dels partits polítics d'aquesta terra ja que, mitjançant pactes estranys, disfresses i altres enganys, se sol aconseguir la finalitat desitjada que és confondre.

Per sort algun partit no havia considerat que un altre tipus d'espai, els Espais Naturals, marcaria quin és l'espai natural de cada partit. O el que és el mateix, el lloc que ha d'ocupar cada partit en funció de la naturalesa dels seus actes polítics.

Es natural que part de l'electorat se senti decebut davant certes actuacions polítiques.

Es natural que el PP, ocupant l'espai que ocupa, estigui per la modificació de la Llei d'Espais Naturals.

Es natural, per la naturalesa dels partits, que els nacionalistes s'oposin a l'esmentada modificació.

Es natural que UM, per la naturalesa dels seus compromisos, passi d'Eivissa-Formentera i de Menorca i ocupi l'espai que li pertoca junt amb els seus germans del PP.

Es natural, no s'apleguen que no se semblin.

Des d'aquest moment ningú ha de tenir cap tipus de dubte respecte a l'espai polític que ocupa UM. Ho ha deixat ben clar i els dubtes i les expectatives que havia respecte al "nacionalisme" d'UM ja no existeixen.

¿Com pot dir UM que només se sent compromesa amb els vots de Mallorca i que, per tant, votarà junt amb el PP les modificacions de les altres illes? ¿Quina credibilitat i confiança pot inspirar un partit amb clara vocació d'apèndix sucursalista? S'han d'agrair decisions tan significatives ja que, al manco, aclareixen dubtes. I si algú encara li queden dubtes que esperi al "Pla de Ports Esportius", serà una prova més de l'espai natural dels partits polítics.

No ens enganyem, cada un té el seu espai i com és natural els espais venen marcats pels Espais Naturals.

Tomeu Calafell i Salom  
Comitè Executiu Convergència Balear

## Bambú i Vimet MALLORCA

Bambú - Vimet - Médula -  
Càrritx - Ciprell

Carretera de Campos, s/n.  
(davant el Molí d'en Gaspar)  
Tel. 66 08 92 - 07620 LLUCMAJOR  
Can Fideu - Ctra. Manacor - Algaida  
C/. Joaquim Verdagué, 5 - 74 34 84  
S'Arenal

La primera quinzena de novembre  
20% de descompte





## El congrés d'ERC



Joan Mir

Dia 31 d'octubre els militants de totes les comarques es reuniran a Felanitx per acordar la línia política i l'estructura organitzativa que ha de tenir el partit de la independència de les nostres illes.

Hi ha diverses maneres de fer política i esper que ERC no triarà aquí la més fàcil. No voldria per res que les propostes que faci ERC siguin les més còmodes per a la nostra societat. La missió d'ERC s'ha de correspondre amb la duresa de la crisi actual. Abans de l'estirar els potons, Espanya arrambarà amb tot quant pugui, quant i més ara que les seves regions no treuen faves d'olla. Espanya intentarà atenuar la seva crisi escurant tots els nostres racons: no deixarà res per verd. Però s'esfondrarà. Ja li ha tocat

el torn: l'imperi espanyol s'esmicola. I en aquestes circumstàncies qualcú ha de dir que la independència és possible. Qualcú ha de dir que sense la protecció de la màfia es viu millor. Qualcú ha de dir que no som un poble menor d'edat. Qualcú ha de dir que la nostra llengua no és pitjor que cap altra. Qualcú ha de dir que la nostra gent tot soleta sap fer el cap viu. Qualcú ha de fer sentir al nostre poble l'orgull de no ser foraster.

Esper que aquest qualcú aviat siguin moltes persones, moltes organitzacions, molts partits, molts grups. L'Esquerra Republicana de Catalunya, mentre tant, comença a fer camí.

Joan Mir

## L'assenyada rauxa d'Antoni Gaudí

S'ha dit que la rauxa és la contrapartida del seny català. La cara lletja del nostre bon obrar, però quan s'ha de posar exemples de la rauxa catalana ningú no en troba cap per enlloc, com si les nostres exaltacions no deixessin proves palpables. Llavors, com a últim recurs per no saber-se a qui citar com evidència de les nostres exaltacions s'agafa l'arquitecte Gaudí.

Fins i tot en publicacions que es vanaglorien d'estar ben informades de tot el que passa al món, com el "Paris Match" (23-7-1992), quan volen demostrar que els catalans som gent que anem del seny a la rauxa, esmenten el cas de les construccions d'Antoni Gaudí: la Pedrera, la Sagrada Família, el Parc Güell, etc. Si aquestes obres fossin la rauxa, el seny què seria? La manca de creativitat? La pura rutina? Fer veure que no hi som?

Cal tenir un pobre sentit d'allò que el seny representa quan s'exposen les obres de Gaudí com a prova de la rauxa. És una coartada per amagar els propis complexos? "El català -tal com ha dit Carles M. Espinalt-, per assegurar que no serà destruït, sovint ha volgut passar com a desapercebut, talment com si tingués por de deixar rastre".

Les reaccions de Gaudí eren tot el contrari d'aquesta manera de comportar-se. Volia fer visible l'autèntic esperit català i afirmar-lo de forma manifesta i potent. Si no confonem el seny amb el servilisme o amb l'anul·lació d'un mateix, haurem de convenir que pocs catalans han existit més assenyats i equilibrats que Gaudí.

"Entre" la gent que jo he conegut -em deia fa poc Carles M. Espinalt- amb més sentit d'observació i originalitat en la manera d'expressar-ho, hi havia el dibuixant Ricard Opisso que un dia de l'any 1947, tot mirant que no hi hagués escoltant-lo cap persona desconeguda amb posat de confident de la policia, a l'estudi del pintor Rovira on ens havien reunit, va contar-nos a l'escriptor Lluís Elies i a mi el següent fet:

Antoni Gaudí es rebel·lava sempre contra l'esperit servil de certs catalans. Quan jo tenia setze anys ja treballava de dibuixant auxiliar a les obres de la Sagrada Família. En certa ocasió un alt governant de Madrid va venir a visitar el temple, naturalment l'acompanyaven una colla de prohoms de Barcelona, en el seguici no vam tenir més remei que posar-nos-hi en Gaudí i jo, que sempre li feia d'aprenent.

Tot just baixàrem tres o quatre graons de l'escala que porta a la cripta del temple, el barret del personatge madrileny, que era fort i rodó, d'aquells que en deien de "mitja bola", va caure-li de la mà i anà rodolant escales avall. Amb bona fe jo vaig fer un gest de veure si el podia atrapar però Antoni Gaudí, discretament va agafar-me per l'esquena impedint que jo pogués moure'm. El barret va anar baixant més depressa que ningú i acabada l'escala va parar-se, i l'autoritat madrilenya va haver de recollir-se'l ell mateix. Quan els visitants ja van ser fora, Antoni



Gaudí amb el to de renyar-me, m'alligonà: "Què feies de voler recollir-li el barret, ens roben tant com poden i encara els vols fer de criat."

Agustí Giménez i Camins

## Coordinació ve de corda

Cordellant el cordó, coordinant la coordinació, corda, cordó, cordina, cordellina, coordinació, coordinat, en-cordellar, descoordinant, descordellant, circumdant corda que coordina el cordell desfent la corda, descordant la cordellina i el cabdell descoordina la clofolla de corda sense coordinar, coordinació, contundent, contumaç, condiciòna la condimentació del conjunt de cordes, conduint la confusió cap a al confluència col·lectiva convulsionada pel contacte continu i capficat del conflicte conseqüent, constant i cabdal del conjunt compres pel compost caòtic, capquadrat, corpressiu, corporativista, curiosa casta de capbuits calents i caparrots de cercaviles, capdavaners clissats de covardia, cabuda dins els cervells constrictes dels cadells estrets pels canells de la classe, corpulenta i conspícua dels contractats, concurrència condreta del cataclisme concordant, i en consonància al culte capir cap al Cap, capgròs i càndid, cerimònia circumvalada pels congrés creat i consensuat per les commocions coherents dels conreus ciutadans, conculcant la condició de culpabilitat causats per les contrarietats dels conversos de la seva creença, cercant la credibilitat dels contraris, combinació i capacitat de caretés cultivitzades per les campanyes de cartes circumstancials, corresponsals corrosius de la calamarsa capaç de corbar el cobricel causant una calpàndria, constel·lació convenient i consegüent, conservant la conflagració, consentida i contaminada pel consell corporatiu.

I és per tant que coordinació ve de corda, donau-los-ne un pam i veureu com tot sols es penjen.

Julià-Pere Rado i Garau  
S.D. Tardor 92

## almacenes femenias

Almacenes Femenias, S.A. Materials de Construcció

S'ARENAL. OFICINES, MAGATZEM I EXPOSICIÓ

Carrer Diego Zaforteza, 3 Tels. 26 00 87 - 49 16 11 - 49 16 50 Fax 49 15 58

LUCMAJOR. MAGATZEM I EXPOSICIÓ

Ronda Migjorn s/n. Telèfon 66 07 01

CIUTAT DE MALLORCA. MAGATZEM I EXPOSICIÓ

Polígon de Son Castelló - Via Asima, 1 Tels. 20 47 02 - 20 47 62 - 20 48 17 Fax 20 69 98

MAGATZEM. Carrer Aragó, 139 Tels. 27 23 52 - 27 63 64



El prestigi aconseguit per ALMACENES FEMENIAS és el resultat de 50 anys de qualitat, servei i professionalitat.

ALMACENES FEMENIAS posa a la seva disposició tot tipus de materials de construcció, destacant les rajoles i paviments, no només pels seus bellíssims dissenys sinó també per la gran varietat d'estils que ens ofereix aquesta prestigiosa firma mallorquina.

ALMACENES FEMENIAS demostra la seva professionalitat acostant als residents d'aquestes illes les més importants marques nacionals i internacionals.



ESTUDI DE BELLESA  
**GONZÁLEZ**

Tractament de les taques senils. Eliminació de les rúes facials i cicatrius de l'acné. Raig laser. Neteja de cutis. Benes. Shiatsu, etc.  
Carrer de l'Amistat, 16 - Tel.: 550115 - Manacor  
Carrer Sant Gaietà, 11 - Tel.: 726147 - Ciutat



# Finança el PP El Día 16 de Baleares?

Ufff! Ja era hora! Tanta sort! Finalment Antonio Alemany ha tornat picar l'ham. La veritat és que teníem la mosca darrera l'orella i començàvem a estar preocupats. Tant de temps sense que el puput de cresta molla no ens buscàs les pessigolles ens començava a posar neguitosos una cosa grossa de no dir. Ara, però, ja podem amollar un rot ufanós de satisfacció perquè fa uns dies en Pep Gonella ens ha tornat a fer publicitat gratuïta i ha escrit: **El PP ha vuelto a financiar con publicidad a la revista independentista catalana S'Arenal, caracterizada por su virulencia, insultos y odio a España. La vía escogida ha sido Gaspar Oliver, a través del ayuntamiento de Lluçmajor que preside (D16 17.X.1992). Que Antonio Alemany ataquí S'Arenal per la formidable raó que hi ha un anunci institucional, en aquest cas de l'Ajuntament de Lluçmajor, no és la primera vegada i no ens fa estrany. Ja en d'altres ocasions en Pep Gonella ha hagut de recórrer a aquesta tàctica per dissimular la impotència dialèctica perquè, és clar, don són els seus arguments forts i convincent contra l'independentisme? ¿Què és el que de bondeveres li remou el ventrell? ¿A què es deu la seva actitud? Idò nosaltres ho direm. Antonio Alemany fa flamada perquè ha de contemplar com l'independentisme avança amb una força volcànica i perquè objectivament hi ha les condicions històriques que permeten que la independència es consolidi i triomfi. Algún día el independentismo mallorquín deberá nombrar a Felipe González y a Carlos Solchaga socios de honor. En realidad habrán sido los fundadores del movimiento. (...) Las cifras presupuestarias constituyen un insulto y la balanza fiscal un agravio merecedor de una auténtica rebelión cívica al estilo tancament de caixes. Aquestes paraules no són nostres sinó que les va escriure el propi Antonio Alemany dia 6 de juny de 1991 en un article editorial del D16 titulat *La agresión permanente a Baleares*. ¿Ara s'entén perquè Alemany intenta combatre S'Arenal per la via de la publicitat i no per la via dels arguments? La cosa està clara, per a Alemany nosaltres som l'enemic temible que ha desfet a cada moment les seves intrigues i intoxicacions maquiavèliques, que ha exposat a la vergonya pública els seus embulls més perversos, que ha subratllat el ridícul anacrònic dels seus fums de senyoret botifarra pixapolit. En definitiva, Alemany ataca pel cantó de la publicitat institucional senzillament perquè ja no arguments de pes per dur-se a la boca i perquè nosaltres a cada moment hem polvoritzat la seva demagògia carnissera, bruta, niala, pudenta, empastifada de gonorrea, sífilis i sida bucal.**

Antonio Alemany sovint ha tractat els qui escrivim a S'Arenal de folls, de bojós, de persones que se'n van del boll i que reparteixen pamflets. ¿S'ho creu realment, emperò? ¿N'està convençut, del que diu? ¿N'està segur ell mateix de la nostra folia? Perquè és clar, ¿des de quan tot un respectable periodista gasta la polvora tractant de fer entrar en raó una colla d'eixelebrats que, segons ell, haurien d'esser al manicomi fermats amb una camisa de força? Au vinga, Sr. Alemany, respongui que nosaltres som tot orelles! ¿Quina úlcera, però, li mossega l'estómac? ¿Tant mal de ventre li provoca veure un anunci de l'Ajuntament de Lluçmajor damunt les nostres planes? Idò no! El que a dir veritat regira la bilis d'Antonio Alemany és el fet que l'independentisme avui a Mallorca no és cosa de quatre folls marginals i de quatre perduts sinó que és un sentiment compartit a a hores d'ara per una part molt significativa de la Mallorca profunda: empresaris, comerciants, intel·lectuals, professors, pagesos, polítics etc. etc. **De fa uns mesos ençà podem veure com es va desparant a Mallorca un sentiment confusament independentista manifest en totes les esferes, des de la dels joves i dels no tan joves, de cultura i d'economia mitjana, fins**

**a uns sectors minoritaris de les classes professionals; i encara més amunt, entre molts alts càrrecs del Govern autonòmic. No cal dir que en aquests darrers l'anhel independentista està motivat per les desconsideracions que l'Estat central ve demostrant damunt les imperioses necessitats de les nostres illes en la financiació econòmica de les infraestructures més urgents, com són les carreteres, les**

## EL DIA 16

DE BALEARES

PUBLICADO CONJUNTAMENTE POR DIARIO 16 Y EL DIA DE BALEARES

El Tribunal Superior de Justicia insta a la alcaldesa a suprimir el servicio el domingo

### Ultimátum de los tribunales a Nájera para cancelar el transporte público en Calviá

**Gert Bastian**  
disparó sobre  
Petra Kelly y  
después se

**depuradores o el projectat nou aeroport.** Aquestes paraules tampoc no són nostres ni les han publicades **los nazis, locos y fanáticos de S'Arenal**, com acostuma a dir Antonio Alemany. Idò no germanets! Tal com cau, acabau de llegir el primer paràgraf de l'article publicat al D16 dia 18 de gener de 1992 amb el títol *Per la terra i per la llengua* i amb el qual es va estrenar el col·lectiu Grup Gericó. Un col·lectiu anònim que és calcat al d'en Pep Gonella de l'any 1972 i que té, si ens atenim a l'anàlisi de forma i de contingut, Alemany com a principal instigador a l'ombra.

Una altre article del Grup Gericó a citar és el de dia 4 de febrer de 1992 que començava així: **Aina Moll és persona estimada i apassionada per la llengua com ho som noltros mateixos; però peca d'ingènua quan diu que allò dels "països catalans" és una bubota.** Altres, en canvi pensen que darrera aquesta bubota pot haver-hi cent càrregues de goma dos. I qui sap si més encara, una altra guerra civil. Esperem que aquestes tràgiques situacions no arribaran. // Està ben demostrat que el mallorquí típic és visceralment independentista si bé pacífic. Però independentista tant de Madrid com de Barcelona. A primer cop d'ull, aquests mots destaquen per la criminalització descarada de l'independentisme democràtic amb la referència a la goma dos i per l'intent desesperat de reconduir la irritació dels mallorquins contra la bubota de l'imperialisme barceloní. Més enllà d'això, emperò, aquest article conté una veritat impressionant que Alemany no ha ignorat mai i és que **els mallorquins són visceralment independentistes.** Efectivament, com en tantes coses, en Pep Gonella ha engalipat sistemàticament Aina Moll, Sebastià Serra, Mateu Morro Pere Sampol, etc. etc. quan els ha fet creure que la Mallorca profunda és anticatalana quan en realitat és rabiosament antiforastera, és a dir, antiespanyola. Com a exemples il·lustratius d'això tenim l'article d'*El Heraldo de Madrid* de dia 7 de gener de 1918 titulat *En las islas Baleares late la semilla separatista* i que, entre d'altres coses deia: **La Prensa peninsular, preocupada ordinariamente de los excesos bizkaitarras y catalanistas, no se ha fijado en la preponderancia que va adquiriendo en las islas Baleares la mala yerba separatista, allí peor por la situación geográfica de aquel trozo de territorio español. (...) En Mallorca, los castellanos son llamados despectivamente "forasters" y en Menorca, "espanyols".** ¿Voleu exemple més contundent de l'independentisme telúric, instintiu, primari i atàvic dels mallorquins que l'expressió *Barco de Rejilla*? ¿Què és, doncs, el que de bondeveres fa enfellonir Antonio Alemany? Idò li produeix cagarel·la només el fet de pensar la possibilitat que sorgeixi un partit polític que abandoni definitivament el discurs il·lustrat comunista espanyol de gent com Sebastià Serra, Mateu Morro, Pere Sampol, Damià Pons i companyia, i que es presenti a unes eleccions amb el lema **Cap a la independència. Barco de Rejilla.**

La barra d'Alemany és més llarga que un dia sense pa. Aquest poca-vergonaya com a canalla del periodisme foraster no té rival. Alemany és un escarabat merder que no té entranyes, o sia, és el perfecte merdisser que només s'aguanta per la cara dura

● ● ●

Probablement els millors productes  
lactis del món

# PALMA CREM S.A.

Hort de Can Sastre

Final autopista de s'Arenal

Tels. 26 38 14 - 49 11 51 - 49 10 61

SES CADENES DE S'ARENAL





# Finança el PP El Día 16 de Baleares?

...

que posa en els seus escrits. Nosaltres som de l'opinió que a individus de baixa estofa com Alemany se'ls ha d'atacar de dret i al cap. Per matar una bestiola que té el verí a la boca, i que ens perdonin les serps, se'ls ha d'esclafar el cap d'una bastonada. És de tota evidència que a un tipus com Alemany se l'ha de combatre amb arguments, proves i documents a la mà. Ara Alemany ha tornat a afirmar que el PP financia S'Arenal amb el pueril argument que l'Ajuntament de Lluçmajor va posar un anunci a la nostra publicació. Bé idò, si això que diu Alemany fos vera, ¿quin qualificatiu hem de donar al D16 i al propi Alemany quan el mateix dia, dissabte 17 d'octubre de 1992, en què ens acusava d'estar finançats pel PP, el diari D16 duia inserit el mateix anunci de l'Ajuntament de Lluçmajor amb què anunciava la Fira de 1992? Hala idò, que us pareix aquest desvergonyiment! Es pot esser més cara dura! Però, de què es queixa Antonio Alemany? Es pot saber quina ceba li fa coure els ulls? Resulta que el puput critica l'anunci publicitari en català de l'Ajuntament de Lluçmajor inserit a S'Arenal el mateix dia que el D16 duia un suplement especial de 24 pàgines amb motiu de la Fira de Lluçmajor 1992 i on apareixen dos anuncis de plana escrits en foraster de l'Ajuntament de Lluçmajor, un anunci de plana de la Conselleria de Comerç i Indústria del Govern Balear i un anunci de mitja plana del Consell Insular de Mallorca. Au, Antonio, beu-te aquesta! L'ASE VA DIR AL PORC ORELLUT! Ets tan barrut que qualsevol dia et veurem damunt el llibre Guinness dels rècords!

Per definir l'actitud del botifarra Antonio Alemany hi ha una paraula adequada: CACIQUISME. En Pep Gonella vol exercir el domini i el control socioeconòmic de la premsa independent i que ell no controla. Per això extorsiona els polítics i les institucions indígenes per tal d'acaparar la publicitat institucional en benefici del D16



Antonio Alemany.

i en detriment de mitjans de comunicació com S'ARENAL que s'atreveixen a denunciar el terrorisme lingüístic i el periodisme mafiós que practica. O tots moros o tots cristians! Gabriel Canyelles, Joan Verger etc. administren uns doblers que no són seus sinó que són públics. S'Arenal de Mallorca és una empresa com qualsevol que paga regularment impostos: IVA. IAE, impostos municipals d'erradicaïó etc. Per tant si hi ha doblers per posar anuncis al D16, Diario de Mallorca, el Grupo Serra, Desarrollo, Gala, Informatiu de la Pimem, El Mirall, etc. també n'hi ha d'haver per S'Arenal de Mallorca. Antonio Alemany, així, per tot el morro, ell totsolet s'ha autoproclamat fiscal i jutge en el conflicte que manté amb S'Arenal. Si Gabriel Canyelles, Cap del Govern Balear, i Joan Verger, Cap del Consell Insular de Mallorca, no es posen forts i cedeixen al xantatge del puput, aleshores es converteixen en còmplices per omissió d'un atemptat contra la llibertat d'expressió i d'un acte de caciquisme intolerable. En un estat de dret, per qualche cosa existeixen els fiscals, els tribunals i els jutges. Si Antonio Alemany talla claus contra nosaltres, ja sap el que ha de fer: agafar un misser i dur-nos a la barra. Mentre, emperò, no hi hagi una decisió judicial per mig, si Gabriel Canyelles i Joan Verger sucumbeixen a les pressions caciquils d'Alemany i discriminen S'Arenal de Mallorca en qüestió d'anuncis, aleshores seran corresponsables d'un acte feixista de repressió contra la llibertat d'expressió. Tanmateix, va ben errat Antonio Alemany, si pensa que aconseguirà tallar-nos les cames o aïllar-nos de l'opinió pública. L'independentisme puja a tot vent. No és cosa de quatre tocatimbals ni una moda passatgera, com diu ell, sinó que és un clam de protesta xop de sang viva. A hores d'ara, Francesc Albertí, Tomeu Penya, Llorenç Santamaria, Jaume Santandreu, Alexandre Forcades, Miquel Segura, etc. etc. ja s'han declarat independentistes. Travessau Mallorca de cap a cap i comprovareu que el desig d'independència és un sediment primitiu i secular de la nostra gent. A diferència del polític o escriptoretxo il·lustrat que té un criteri estret i sectari, nosaltres confiam en la nostra gent. Aquest és el secret de S'Arenal de Mallorca: hem posat arrels, hem connectat amb el furor tel·lúric que puja de l'abisme i som un producte de l'agre de la terra lluny de forasterismes bords, rancis i estantissos. Quedi, doncs, ben assentat: nosaltres estam fets a navegar entre esculls de dificultats, acceptam l'envit de n'Antonio Alemany i no aturarem fins a fer-ne escabeix pica de porc.

Jaume Sastre

## Posats a elegir...

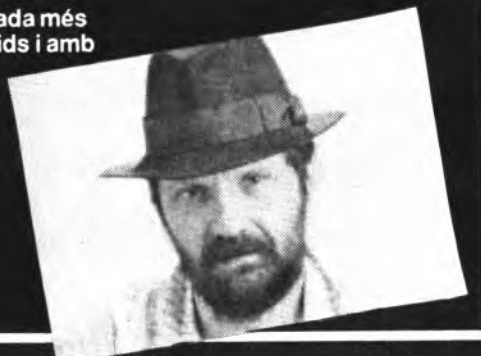


## ¿Per què no?

El món de l'espectacle, cada vegada més exigent, necessita de serveis ràpids i amb millor cobertura.

TRUI n'és conscient, per això ofereix un servei àgil i eficaç juntament amb un personal molt tècnic. TRUI li ofereix tot allò que necessita per al seu concert, per això posat a elegir...

¿Per què no TRUI?



Font i Monteros, nº21, baixos - Tel. Oficines, Localitzador i Contestador (971) 72 16 74/75 - Fax: (971) 72 61 48 - 07003 Palma de Mallorca



## Un sí llepat

La història ja ens té acostumats a unions forçades de pobles que, cap al tard han acabat en divorci. Exemples n'hi ha d'abundosos, ahir, avui i també n'hi haurà demà.

La falç i el martell foren en temps passat un nus el qual ha trigat a desfer-se per deixar tot un feix de pobles escampats a la

recerca de les seves identitats.

Sempre m'han agradat les unions aquestes que donen força i també sempre he rebutjat les que empaiten personalitats per subjugar-les. La història ens ha de servir d'exemple per no repetir errors, per no tenir pressa, que és la que malbarata

destins. La història ens ha de servir per ajustar camins que ens permetin anar tots plegats al lloc on el respecte imperi.

A França ha guanyat el sí per un marge esquifit i quasi bé llepat, ha guanyat per punts un combat sense cops tal i com haurien de ser tots els combats, i davant tan poca diferència

i amb un cert grau d'ironia, pel meu magi ha passat que la Gàl·lia ha fet un francès a Maastricht i també aquest pic sense ironia he pensat en aquell refrany que diu: "Tinc pressa i per això em vesteixo poc a poc".

Antoni Rosselló

## Les ràdios i televisions locals

A les darreries dels anys setanta es produí al nostre país un fenomen desconegut fins aleshores, les ràdios lliures, un intent per part de la ciutadania de contestar les emissores convencionals esgotades i alienades pel poder. Al Principat i al País Valencià varen néixer ràdios que han passat a la història i que avui són llegenda. Molts dels seus creadors patiren multes i amenaces però crearen escola i alguns d'ells són avui locutors o presentadors de televisió prou famosos.

A Mallorca es produí el mateix esclat, avui moltes d'aquelles emissores són ràdios municipals, una cobertura que malgrat tot segueix sense ser legal.

De les ràdios d'aquell temps recordam Ciutat Ràdio, una iniciativa del PSM, o Ràdio Activitat una divertida emissora mescla de diferents ideologies. Ràdio Mediterrània va ser una altra cosa, naixia amb la intenció de ser una ràdio convencional però en llengua catalana i molt arrelada a Mallorca i als seus interessos, amb un estil de ràdio molt peculiar que enganxava els oients. Nascuda al si de l'Obra Cultural Balear i amb en Climent Garau al front volia ser a Mallorca el que a Catalunya Ràdio és al Principat. Però novament el Govern de Madrid va acabar amb una iniciativa pròpia tallant d'arrel l'intent més seriós que hi ha hagut a Mallorca de fer una ràdio en català.

La dècada actual, la dels noranta, possiblement es destaca per ser la de les televisions locals, novament la ciutadania farta de tanta televisió aliena als seus interessos, de tant de "culebrón" i tanta vulgaritat, ha pres la iniciativa i s'ha llençat a instal·lar televisions que reflecteixin els seus interessos, els seus problemes quotidians. Les televisions locals omplen el buit que deixen les altres televisions.

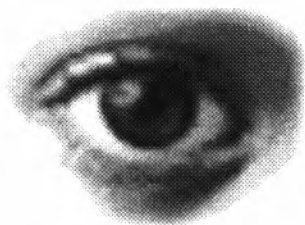
Convergència Balear saluda a aquestes iniciatives, els dóna tot el seu suport i el posa a la seva disposició.

Ara bé, el que no podem tolerar i hem de denunciar sense embuts, és l'intent del Canal 37 de fer una televisió privada disfressada de televisió local, no és en Luis Cantero i les seves al·lotges fresques de roba el que una televisió local ha d'oferir als televidents, això és fer la competència a les televisions que avui per avui tenen una llicència que les fa ser legals a tots els efectes. Tal vegada el programa del Sr. Cantero és el que les televisions privades esperaven per aixecar una denúncia formal. Un altre tema és el de la llengua pròpia de les Balears, que el Canal 37 té un "poc" oblidada.

Les televisions locals estan fent un gran servei al país i seria una llàstima que per mor d'actuacions com aquesta es poguessin malmetre.

Jaume Mesquida i Llabrés  
Secretari de Premsa de Convergència Balear

## CENTRE D'ATENCIÓ



**C**ada poble de Mallorca és el nostre centre d'atenció. En el Consell Insular de

Mallorca centram el nostre esforç en les necessitats socials de cada poble.

Per això, a través dels **Centres Comarcals d'Acció Social**, es posa a disposició dels ajuntaments el suport financer i tècnic que necessiten. Assessorant i canalitzant les demandes que els professionals dels ajuntaments formulin, coordinant i articulant a nivell comarcal els programes d'atenció social que es vagin creant.

Per reforçar el desenvolupament dels serveis socials en els municipis de l'illa.

*Perquè són el nostre centre d'atenció.*

## SERVEI D'ACCIÓ SOCIAL

C/ Palau Reial, 1 • 07001 Palma

**Centre Comarcal d'Inca**  
c/ Antoni Rubí, 1, 2n.  
07300 Inca  
Tel. 88 02 16

**Centre Comarcal de Manacor**  
c/ Baix Riera, 17, 2n.  
07500 Manacor  
Tel. 55 47 81

**Centre Comarcal de Palma**  
c/ General Riera, 111.  
07110 Palma  
Tel. 75 65 43



CONSELL INSULAR DE MALLORCA

## DAUS

marcs i motllures  
artístiques i d'alumini

C/ Ramon Llull, 16 b  
PALMA

Tel. 72 09 36

**S'Arenal** Tel.  
de Mallorca 26 50 05

El millor suport publicitari  
de la seva empresa  
a la nostra comarca



# Parlem clar i llampant

Per Joan Antoni Estades de Montcaire i Bisbal



## Agradi o no: parlem clar i llampant

"Parlem clar i llampant" així es titularà, des d'ara, la nostra columna a S'ARENAL DE MALLORCA.

I parlem clar i llampant no per a plagiar -Déu me'n guard!- el "parlant clar s'entenen" d'aquell "Narcís Collet, de ses Marjals" qui, entre les seves "proeses" per la Serra de Tramuntana, destaca el fet de tenir "influències i amistats" entre funcionaris i policies de la dictadura. Parlarem clar i llampant perquè som conscients que, a Mallorca, el catalanisme, endemés de cultural, ha de ser, també, polític.

Parlarem clar i llampant per defensar la llibertat, sobirania i independència de la nostra nació que té nom i no és altra que: CATALUNYA.

Parlarem clar i llampant per combatre els enemics de la Nació Catalana; per desemmascarar-los, si cal, davant tot el poble amb totes les dades que tinguem a l'abast.

Parlarem clar i llampant -finalment- perquè estam convençuts de tenir la raó al nostre costat i estimam, per damunt de tot, la nostra terra i la nostra gent.

"Reial i espanyol" no quadra ni carbura,  
pensà la senyora Núria

M'ho han contat per cosa certa. Una corona de flors fou depositada, no fa gaire, sota la làpida als màrtirs de l'11 de Setembre de 1714 en el barceloní "Fossar de les Moreres". La corona era, ni més ni menys, que del Club Esportiu de Futbol "Espanol". Una cinta o llaç amb la inscripció "REAL CLUB DEPORTIVO ESPAÑOL", per prova de testimoni patent i flagrant.

Doncs bé, una dona catalana, una d'aquelles mestresses que, a Déu gràcies, no han perdut la xaveta i menys la memòria, -a la que per entendre'ns anomenarem la senyora Núria- passà per allà i en adonar-se d'aquella "ofrena improcedent", agafà les flors i, plena de ràbia, les espenyà i potejà. Això ja és massa, digué la senyora Núria, "reial i espanyol" no quadra ni carbura. Sobren, ací, llur presència. La senyora Núria no havia oblidat les paraules del poeta i polític Victor Balaguer Cirera: "Al Fossar de les Moreres, no s'hi enterra cap traïdor".

Tal volta li havia passat per alt que, els enterrats al Fossar de les Moreres, en 1714, moriren també per un rei de tots els regnes de les Espanyes, l'arxiduc Carles d'Austria conegut com Carles III, però, tenia raó del patriotisme, de la fe de Catalunya, dels nostres herois cap laqueu de Madrid se'n riurà.

M'ho han dit per cosa certa

Els dos subscriptors, del meu poble, de S'ARENAL DE MALLORCA (m'ho han dit per cos certa) han optat per a no renovar la seva subscripció. Segurament tindran els seus motius i ningú està obligat a rebre un periòdic si no li agrada i no el vol. Per ventura no agrada el nacionalisme català independentista de S'ARENAL DE MALLORCA o

aquesta columna en particular. Ara, això darrer, no ens ho creim perquè, al menys, aixeca discussions i polèmiques al cafè i a les rentadores; sobretot quan parlam de les "bones peces".

De les bones o males peces, S'ARENAL DE MALLORCA seguirà parlant-ne -clar i llampant- sempre que faci falta. No ho aturaran ni "l'Esperpento", "ties i cosines" i menys encara baixes de subscriptors.

## Les coses clares

Un dia d'aquests em trob prop del Palau del Virrei "sociolista" a l'ex-rector, i ara també ex-regidor, del meu poble de la serra de Tramuntana. Clar i llampant sense que ho esperàs m'agraeix que li enviàs una còpia d'aquella carta que ell adreçà a ma mare el 3 de març de 1971. I com que parlant clar s'entén la gent exposam els nostres respectius punts de vista i ens acomiadam somrient i com a persones civilitzades.

Les coses clares. No em pened de res sobre el que he opinat sobre l'antic ministre del senyor i antic edil de l'ajuntament. Per a mi no són gaires encertades les seves trajectòries en un i altre camp; però tenc de reconèixer el seu tarannà servicial amb la gent i la seva entrega per treballar per a la comunitat. Estic molt content de no haver replicat a cap de les seves andanades publicades darrerament a un periòdic de la Vall, consider que era fer-li el joc. Per altra banda no puc oblidar les atencions que tingué amb la meua família el 1968 quan la malaltia i mort de mon pare, a.c.s., ni el certificat extremadament elogiós que el 1977 em signà perquè m'admetés l'Ordre de Cavallers del Sant Sepulcre en el seu noble capítol d'Aragó, Catalunya i Balears.

## El diputat Damià Ferrà Pons, comissari polític del "Gobierno español" a Mallorca

El diputat socialista i altre temps nacionalista d'esquerres senyor Damià Pons i Pons, més conegut arreu de Mallorca per Damià Ferrà Pons, tingué la tarda del 20 de setembre una actuació molt lluïda al nostre Parlament.

En primer lloc li hem d'expressar l'enhorabona més palesa per haver recordat a la conselleria d'Agricultura i Pesca que, d'acord amb l'article tercer de l'estatut la llengua pròpia de la nostra comunitat autònoma, era -és- el català, però no és d'això que vull parlar ara.

El diputat del PSOE en repetides intervencions davant la nostra cambra legislativa parlà de la conspiració judeo-socialista, dient que òbviament això no existia i que podiem dormir tranquils sobre aquest punt.

Es molt fàcil donar la culpa a Madrid i més quan no es té cap responsabilitat de Govern, és molt fàcil esperar tranquil·lament que el govern central ens solucioni gratuïtament tots els problemes, i que ens faci un, dos o tres hospitals. El rosari d'elogis i justificacions de la política centralista espanyola era prolífic i entusiasta, Damià Ferrà Pons no pareixia un diputat del Parlament Balear sinó el "comisario político del Gobierno Español en Mallorca".

## Quina penada

L'altre dia al Parlament vaig tenir un ensurt de pare molt senyor meu. Don Jeroni Saiz i Gomila "el nostre ministre d'Obres Públiques", estava xerrant en castellà en un torn de rèpliques d'una proposta presentada pel PSOE sobre l'hospital d'Inca.

Moments abans i en la mateixa cambra l'honorable senyor conseller havia respost en un mallorquí ben planer a les preguntes que li havien adreçat un quants diputats de l'oposició parlamentària. Per mi mateix vaig pensar: ara ja ha oblidat el mallorquí!, deu creure que estam a sa Carrotja predicant exercicis espirituals organitzats per l'Opus Dei. O és que ha tornat amnèsic.

Després ja em vaig tranquil·litzar una mica en una segona intervenció el mateix dia, quan el titular de la cartera d'Obres Públiques del nostre Govern s'expressà aquesta vegada com en el començament de la sessió, en la llengua pròpia i estatutària de les nostres illes, em preocupava un tant, per de prompte, l'explicació que donà per haver emprat anteriorment la "llengua del imperio", com sabeu digué poc més o menys: Mai he fet de la llengua una qüestió discriminatòria, si abans m'he adreçat en castellà a aquesta cambra ha estat perquè he cregut que era millor i més convenient fer-ho així.

No sabíem, honorable conseller del Govern Balear, que ara per parlar de cases (cases a Mallorca i no a Madrid), era millor i més convenient utilitzar el castellà.



**joan i xesc**  
PELUQUERIAS  
Plaza Olivar, 7 - Entlo.  
Tel. 71 09 62 - 71 12 17  
07002 - Palma de Mallorca



**Francia** SEDAFLO  
FLORISTAS FRANCIA  
PALMA DE MALLORCA



**Carrer de l'Asprer, 2  
Travessera  
Jaume III  
Tel.: 717569**

**Carrer Baró  
Santa Maria del  
Sepulcre, 3  
Tel.: 722330**



El llibre d'avui

## «Llucmajor i les associacions populars i obreres, 1866-1916», de Pere Gabriel

Aquesta obra, de l'escriptor Pere Gabriel, que presentam avui acaba de sortir publicada amb motiu de les Fires de Llucmajor de 1992. Aquesta obra fou el pregó de les mateixes festes populars de l'any 1991, és un estudi de la història contemporània de la ciutat. L'obra comença dient: "A Llucmajor l'associacionisme popular començà a tenir entitat en els anys seixanta del segle XIX. Com arreu, va aparèixer molt relacionat amb la difusió d'un republicanis-

me genèric caracteritzar més per la seva voluntat d'inserció popular i afanys modernitzadors front el món oficial del moment..."

Es un estudi molt interessant per comprendre la història recent de Llucmajor, i l'evolució de l'associacionisme obrer a Mallorca.

Pere Gabriel. "Llucmajor i les associacions populars i obreres 1866-1916". Edicions de l'Ajuntament de Llucmajor. 55 pàg.

## Si jo hagués estat d'UM també hauria dimitit

Es més difícil que un polític dimiteixi que un ric entri en el Regne dels Cels, i si ens atenim al que diu la sentència bíblica podrem arribar a entendre aquesta mandra capciosa a l'hora de posar el càrrec públic a les mans de qui toca. No hi ha cap mena de dubte que, en general, els polítics donen una llum molt tènue, ben esquifida, gairebé somorta, a l'hora de demostrar -almanco- la seva honradesa ideològica i el seu tarannà d'homes públics, conscients que treballen per causes que haurien d'anar molt més enllà que la simple i pura egolatria personal. Els esdeveniments del mes passat no han fet gens de bé als homes i dones d'UM: no es pot tenir la sang de peix veient passar el cos esquarterat -metafòricament parlant, és clar- de la persona més brillant, o de més rellevància pública, tot signant manifestos mig clandestins de rares adhesions -si creiem amb la militància política, és clar, també- ja que es feren a l'ombra de la màxima dirigent del partit. Supòs que més d'un degué sentir vergonya quan es va saber enganyat ni que fos pel President, enganyat al cap i a la fi, en veure com tot formava part d'una maquinació estranya, amagada sota una excusa qualsevol, però amb la finalitat de "llevar-se d'enmig" la persona que segons deien "pujava massa aviat i amb massa força". Però no, resulta que no. Segons sembla un jove militant, regidor de l'Ajuntament de Sóller, va tenir el seny suficient per ser conseqüent amb llur posició pública i social, però també -ben segur- amb la seua forma de ser com a persona. El més curiós de tot, però, va ser que es va dir que era "molt jove i no ha madurat políticament". O sigui, si fem una lectura d'aquesta opinió, resulta que per ser polític has de tenir una cara més dura que la pedra, un fetge com un elefant i la vergonya l'has de deixar a la cantonada de ca teva. Així no ens hem d'estranyar que a aquella Vall l'actual Consistori no tingués cap escrúpol a l'hora de tirar per avall per raons purament especulatives, "un dels millors batles que ha tingut Sóller amb molts d'anys", segons les opinions reproduïdes pels mitjans de comunicació.

Unió Mallorquina pot pagar molt car el que ha fet: no fer costat a la presidenta, no ser ferm i conseqüent amb els esdeveniments que es produïren, pot ocasionar la baixada definitiva i la retirada del mapa polític del partit. I no s'hi valen les fotografies tot fent costat -físic s'entén- a la màxima dirigent, o fent dobles jocs producte d'una esquizofrènia ideològica preocupant, recolzant la persona responsable de la defenestració per l'edifici del Carrer Sant Feliu de la Consellera de Cultura, ni es pot romandre mans aplegades davant el joc pueril de si una terna amb més de tres noms o del poder que prenen segons quines faccions ben perilloses del Govern Balear capaces de tirar per avall tota la feina que -molta o poca- havia dut a terme la Conselleria de Cultura i Educació. L'acció més digna, l'acció que hagués impressionat per la seva coherència i correcció hagués estat, sens dubte, la dimissió automàtica de tots els consellers, batles, regidors i persones que ocupaven els llocs i càrrecs de confiança nomenats per la Consellera i Presidenta del Partit: aquesta acció i no cap altra hauria comportat, com a mínim, pels homes i dones que es comprometeren al darrer Congrés del Partit, el respecte i l'admiració de moltes persones que han sortit ben defraudades, que s'ho miraran ben prim a l'hora d'atorgar-los un altre cop la més petita retxillera de confiança.

L'única maniobra política que hagués pogut apaivagar la malifeta del President hauria estat el nomenament d'una persona per al càrrec d'un home del mateix equip de la Consellera, que conegués el món de l'educació i sabés manejar els fils d'una manera suficientment hàbil "...perquè no es noti l'efecte". En aquest cas, i pel que a nosaltres, ciutadans d'aquestes Illes ens afecta, no ens queda més que donar un marge ben petit de confiança al nou Conseller; petit perquè si ens passam, sense adonar-nos-en, no tindrà temps de fer cap acció bona ni dir cap paraula ben dita -l'únic que podria disculpar "la coletilla" del seu jurament al càrrec seria si fos una adaptació d'una fase de Salvador Espriu-. Per altra banda esperem que no s'hagi après massa bé la lliçó, és a dir, que continuï denunciant aquells del Govern que no compleixen amb la llei, que no tinguin cap mania de sortir als mitjans de comunicació encara que "pugi com l'escuma la seua imatge", que apliqui la reglamentació emanada del propi Govern i no dubti a donar suport i recolzar totes aquelles iniciatives que encaminin la Comunitat envers la normalització en totes les seues vessants.

Felip Munar i Munar

XOCOLAT

centre

DISCOS•VIDEOTECA, Font y Monteros 18 - Palma - Tel. 71 33 16

XOCOLAT

posters

LAMINAS•POSTERS•ESTAMPACION CAMISETAS  
Cecilio Metelo 5 - Palma - Tel. 71 63 47EDICIONES Y DISTRIBUCION DISCOGRAFICA  
Font y Monteros 18 - 07003 Palma  
Tels. 971-71 33 16 - Fax 72 06 85

Indústries Metà·liques

SES PORTES S.L.

Tecnologia alemanya  
«REHAU» PVCNoves construccions i  
rehabilitacionsEstudis i pressuposts  
gratisTambé fabricam en tota  
classe d'alumini

Carrer Santa Catalina Thomàs, 24

Tel.: 582339

FAX: 827217

07200 — Felanitx



Carrer d'en Rubí, 5

Tel. 71 38 21

07002 Palma (Mallorca)

Motos  
SalomJerónimo Pou, 9 468136  
Tomas Forteza, 24 462686

PIVA-MOTOR



Motocultors - Motobombes - Tallagespa

Carretera de Manacor, 416 - Tel.: 427246 - Casa Blanca - Carrer J. Anselm Clavé, 11 - Tel.: 714864



# La macropresó de Mallorca: una hipoteca de futur

La possible construcció d'una macropresó a Mallorca s'afegeix a la ja llarga llista d'amenaques que afecten el desenvolupament de l'illa. Des de Madrid se segueixen obstinant a voler planificar el nostre futur sense comptar amb nosaltres. Ara toca fer macropresons, prop de vint, idó a fer macropresons! Les condicions geogràfiques (som a una illa, no una estepa semidesèrtica!), territorials, ambientals, econòmiques, socials, etc, sembla que no tenen massa interès.

La política d'infraestructures penitenciàries no es pot basar en la imposició de models centralitzats. Demà, quan el mal estigui fet, els funcionaris de torn diran que les macropresons varen ser una equivocació (ara ja ho diuen els jutges, els sindicats i els especialistes), però avui diuen que són inqüestionables, i sembla que oposar-s'hi ja és de bon començament oposar-se a l'interès general.

Segons Emilio Gaston (Justícia d'Aragó) les macropresons incompleixen la legislació penitenciària, no redueixen el desarrelament dels reclusos, i dificulten la reinserció. El Congrés sobre alternatives al sistema penitenciari actual, celebrat a Madrid i patrocinat per la Fundació Encuentro i el ministeri d'Assumptes Socials, va qualificar les macropresons de "brutals" i va reivindicar solucions més humanitzades. Podríem esmentar també les posicions manifestades pel jutge de Vigilància penitenciària Ramon Villar: "les macropresons sols són rendibles econòmicament però van en detriment del tractament penitenciari", o les posicions d'oposició dels sindicats UGT i CCOO.

Però si les macropresons possiblement són en elles mateixes un projecte contradictori amb els objectius fixats per la Llei General Penitenciària de 1979 (que fixava en 350 el número màxim d'interns, d'acord amb les recomanacions del Consell d'Europa), a una illa de les dimensions de Mallorca arriben a assolir caràcter de vertader despropòsit. Mallorca no necessita de cap manera una macropresó, a no ser que se la vulgui convertir en una colònia penitenciària.

La implantació d'aquests centres ha aixecat en algunes comunitats autònomes una àmplia oposició popular, i a vegades la ferma oposició del Govern autònom. Aquest és el cas d'Aragó on la Diputació General ha recordat al Ministeri de Justícia que tot i no tenir competències penitenciàries, si que les té en Urbanisme, i que no admetrà la imposició de la macropresó en el municipi de Zuera (Saragossa).

El ministre de Justícia, el 9 d'abril de 1992, va presentar als mitjans de comunicació la maqueta d'aquests macrocentres que han de subsistir els actuals a partir de 1996. Les presons noves estan planificades com a ciutats independents. Inclouen una torre de control de 70 metres d'alta, i es divideixen en 14 mòduls, cada un d'ells amb capacitat per a 68 interns. La població reclusa s'acostarà així al milenar de persones, tot i que la pràctica habitual fa preveure un procés de massificació que pot dur fins i tot a doblar aquesta xifra. Tinguem en compte que els criteris de rendibilitat són la filosofia inspiradora d'aquest nou model. La superfície edificada -l'afectada més o menys directament és molt superior- pot arribar als 500 000 m<sup>2</sup>.

Es evident que no estam parlant d'una actuació secundària, d'unes petites obres d'infraestructura, estam parlant de la construcció d'una nova població de prop de 2 000 habitants (reclusos i funcionaris).

Les conseqüències econòmiques no són negligibles. Si, per exemple, se situés en el Pla de Buc a Santa Maria del Camí, es dificultaria la viabilitat de la Denominació d'Origen Binissalem, ja que les 50 Ha. construïdes serien el nucli del vinyet -ja molt afectat per les obres de l'autopista-. Els esforços que han duit al reconeixement d'un producte de qualitat i amb futur quedarien esvaïts. El Consell Regulador de la Denominació d'origen, el 3



d'agost de 1992, deixava clara la seva oposició, fent constar la gran concentració de vinyes inscrites al Registre del Consell que es dona en aquest punt, i les seves característiques edafològiques òptimes pel conreu de raïm de vinificació, fonament de la gran qualitat dels vins de la comarca.

Però si en lloc de situar-se a Buc es fes a un altre indret les conseqüències no serien menys greus. La zona entre Raiguer i Pla que comunica la nova autopista Ciutat-Consell, és una comarca que els darrers anys ha patit la crisi industrial general del Raiguer i la crisi agrària que ha afectat els productes tradicionals (ametlla, garrova, cereals, ramaderia ovina...). Sols l'existència d'una qualitat de vida acceptable, unes bones condicions ambientals, les seves bones comunicacions, i una petita empresa més o menys activa han permès unes certes alternatives de futur. La macropresó, en aquestes condicions, hipotecaria les possibilitats de desenvolupament de la zona, amb conseqüències serioses de destrucció del teixit social i de desarticulació econòmica.

Un altre tema són les conseqüències d'indole social, demogràfica i cultural. Les petites comunitats rurals no són el medi més adequat per tal d'assegurar la integració social del reclus o la seva família. Basta fer un repàs a l'àrea per constatar la seva estructuració a partir de petits nuclis, a vegades de pocs habitants, però amb segles de vivència comuna (Santa Eugènia, ses Coves, ses Alqueries, Biniali, Sencelles, Consell, Alaró, Santa Maria, Pòrtol, sa Cabaneta, Marratxinet...). Es el futur d'aquests pobles el que estaria en joc.

Així, idó, no es pot dir no la volem a ca nostra o la volem a cal veïnat. El problema de la construcció d'una macropresó té un abast comarcal, i en el nostre cas afecta tot l'espai insular.

Fins ara no s'ha precisat quina serà la seva futura ubicació, però els treballs d'estudi de l'Empresa Nacional d'Enginyeria (INITEC) per encàrrec de la Secretaria General d'Assumptes Penitenciaris han extès la preocupació.

INITEC va desembarcar a Mallorca com si es tractàs de la Guaiana Francesa del cèlebre Papilló. Els criteris

eren tan sols físics: geologia, topografia, distància a Palma, valor dels terrenys, comunicacions... Res més. Per res es va considerar la realitat social, econòmica, humana o territorial. No coneixem el resultat de l'estudi, però no pot ser gens rigorós.

La resolució del tema penitenciari a Mallorca s'ha d'efectuar a partir de la seva realitat territorial, de l'existència de l'actual presó de Palma, i de l'estudi de la seva adequació o reconversió. Perquè tan sols Palma té capacitat per donar sortida no traumàtica a la ubicació de la presó, descartant ja d'entrada qualsevol plantejament de macropresó.

És curiós que quan es qüestiona la possibilitat de construir un hospital a Inca per restriccions pressupostàries, quan no s'estan construint els poliesportius compromesos pel ministeri d'Educació i Ciència, quan s'està deixant els pobles amb unes escoles primàries, quan es neguen les inversions estatals més necessàries, l'Estat espanyol emprengui l'operació de la macropresó. Una operació que a Mallorca no li convé gens ni mica.

Mateu Morro i Marcé  
Batle de Santa Maria del Camí

## Formentor

A l'est Mallorca té Formentor de gran bellesa i amb tota delicadesa el respecta l'estranger.

A lo alt del mirador gravats té els punts cardinals, a més de tots els senyals que mereixen menció.

Des del mirador es pot veure base de muntanyes i la mar, enfront del primer ordre roca que es vol destacar.

Escandell

Es paisatge de bellesa en calma o en temporal, tot du el ritme i la puresa pel do celestial.

La carretera ondulada en tota gràcia i destresa... fa que pugui ser admirada tota la naturalesa.

**HERBALIFE**

Distribuidor (Supervisor)  
Líder en nutrició celular els 90  
Faci la seva comanda a Cati Crespi  
Avinguda Comte Sallent 17, pral, A  
07003 - Palma de Mallorca (Espanya)  
Tel.: (971) 722836-540586

**S'Arenal**  
de Mallorca

**EL MILLOR  
SUPORT  
PUBLICITARI  
DE LA SEVA  
EMPRESA  
A LA NOSTRA  
COMARCA**  
**TEL. 26 50 05**

**MRW**

**Per enviar o  
recollir qualsevol  
sobre o paquet en  
poques hores.  
Urbans, regionals,  
nacionals,  
internacionals**  
**Carrer Berlin, 24  
Tlf.: 74.33.35 - 36.  
S'Arenal**

**Reparació de frigorífics, rentadores i  
maquinària d'hosteleria**  
**Carrer Cannes, 34-D**  
**Tlf.: 74.33.02 - 74.16.74**  
**S'ARENAL DE MALLORCA**



Entrevista a Carmel Pomar, president de l'Associació de Comerciants de Sant Miquel

## «Els comerciants passarem factura al PP»

El senyor Carmel Pomar és el president de l'associació de Comerciants del carrer de Sant Miquel; joier de professió, és un home entregat a la seva feina i a l'associació que representa, a la qual destina un bon grapat d'hores diàries amb entusiasme i amb ganes que l'associació rutlli de primera. El món comercial illenc ha de resoldre una sèrie de reptes molt important com són la modernització del sector i la competència que suposa la vinguda de noves superfícies comercials a Palma; motius aquests que l'animen a seguir lluitant de cada dia més per aquesta importantíssima font de riquesa per a Mallorca que és el sector comercial.

- L'Associació de Comerciants del carrer de Sant Miquel és modèlica dins Mallorca, ¿quins projectes teniu pensats per competir amb les grans superfícies comercials?

Primer de tot li agraeixc que consideri la nostra associació com a modèlica perquè valorau la feina que feim i que intentam fer el millor possible. La nostra associació és avui per avui la primera associació

comercial de Palma, tant per la gent que agrupa com pels programes que duim a terme. Els nostres projectes principals i que donaran el seu fruit important en el 93 és un primer lloc convertir Comerços Sant Miquel en una gran superfície; nosaltres tenim un gran patrimoni històric-artístic que no tenen els altres com és Sant Antoni, Santa Margalida, Sant Miquel, Santa Catalina de Siena, el museu de Can March... i aquest patrimoni, l'hem de saber explotar, hem de fer que tots els mallorquins visitin aquest patrimoni i l'admirin, i a partir d'això també estam rehabilitant les façanes del carrer, posarem un sistema de megafonia contínua al llarg de tot el carrer on s'anunciaran els comerços, les ofertes, etc. També editarem un tríptic en què s'explicarà el valor artístic del carrer; tot això s'ha d'acompanyar d'uns programes d'activitats, i que actualment són vuit, llavors seran més. El que volem és que al 1995, quan arribi la gran superfície a les avingudes, nosaltres hem d'estar preparats, treballarem i lluitarem més que mai, i segur que donarà uns resultats positius per poder afrontar la vinguda d'aquestes grans superfícies.

- ¿Fa falta al comerç illenc una regulació del sector comercial?

Indiscutiblement fa falta una Llei de comerç; és un tema molt complex, però desgraciadament encara el Govern Balear no té competències per fer-la.

- El president Canyelles ha comès l'error monumental de cedir davant les pressions del PP de Madrid en el tema d'El Corte Inglés i ha defraudat els comerciants mallorquins que el votaren, ¿no pensau que Canyelles pot pagar molt car aquest acte de subordinació a Madrid?

Nosaltres, els comerciants, li puc dir ben clarament que varem votar el PP, però també li vull dir que el comerciant perdona, però no oblida, i crec que a les properes eleccions el PP tocarà les conseqüències d'haver permès aquesta vinguda, i de no haver fet un Pla sectorial de Comerç. Aquests fets provocaran misèria dins Mallorca i li puc assegurar que els comerciants li passarem factura de tot això. Malgrat tot això li vull dir que com a persones de seny que som tots, les relacions amb el Govern Balear i amb Cort continuen essent ben cordials, fins i tot, i ara que puc, vull agrair la tasca que han fet per a Comerços Sant Miquel el batle Joan Fageda, i els regidors Nicolau Tous, Gaspar Oliver, Josep Carles Tous... perquè han fet coses bones, però també quan ho fan malament nosaltres els ho direm.

- El Corte Inglés, el Centre comercial de Portopí, Texas, Ikea, Alcampo... són algunes de les grans superfícies que han arribat o s'estan instal·lant a Palma, sovint amb l'urbanisme concertat. ¿Crec que el Govern i l'Ajuntament de Palma estan fent el joc a aquestes grans superfícies en detriment del comerciant mallorquí?

Hi ha sectors econòmics com els de les noves places hoteleres, el sector del taxi, etc, que estan subjectes a una regulació, i fa uns anys no hi estaven, i això no és anar contra el lliure comerç. Si hi ha un sector que per excés d'oferta, com els anteriors, li donen preferències perquè pugui subsistir i prosperar, llavors per què un sector com el comercial que està passant el mateix no ho fan; al contrari, donen permís perquè en puguin venir de cada cop més, i això no és llibertat, és llibertinatge.

- Francesc Albertí, president de la CAEB, va dir que el Govern espanyol ens maltracta i que la solució seria la independència econòmica de Balears, ¿hi estau d'acord?

No, no hi estic d'acord. Dins l'estat espanyol hi ha autonomies riques i autonomies pobres i jo pens que les riques han d'ajudar a les pobres. El que sí és bàsic és que cada govern autonòmic miri pel bon funcionament de la seva economia, i la riquesa que s'hi genera s'ha de



Carmel Pomar, juntament amb Lluís Pinya i Alfred Mus, compartint taula a les Tertulies del Mavi, de Ciutat.

revertir dins la mateixa comunitat, ara bé, sent solidaris amb els altres. Si tinguéssim aquí uns partits autènticament nacionalistes que mirassin per la riquesa de la comunitat, sempre essent solidaris amb les comunitats menys riques.

- Cada any 100.000 milions se'n van a Madrid i no tornen en concepte d'impostos; la pressió fiscal que pateixen les empreses és insuportable, l'altre dia a Barcelona més de 5.000 empresaris es varen manifestar contra aquesta brutor, ¿quan els comerciants mallorquins sortireu al carrer?

Es que si seguim així ben aviat no podrem ni pagar els impostos; a Barcelona ja s'han manifestat perquè no ho poden suportar, a Mallorca tampoc no ho podem suportar. Els comerciants rebem clotellades de per tot, i a més a més enlloc de potenciar l'economia fan tot el contrari la volen enfonsar fent venir noves superfícies, no veuen que enfonsant la meitat de petits comerciants ells tampoc no podran cobrar i tota la societat s'empobrirà, les grans superfícies s'enduen els beneficis a fora de Mallorca. Si hem d'arribar a sortir al carrer, idò ho farem.

- Un temps, no fa molt, a Mallorca podíem deixar la clau al pany, avui en canvi som la comunitat autònoma líder en delinqüència i ja parlen de fer una-presó més grossa. ¿No creis que en lloc d'una presó nova el que Mallorca necessita és un bon "barco de rejilla" per tornar al lloc d'origen la delinqüència d'importació que patim?

Crec que la immensa part de la delinqüència ve per mor del tema de les drogues, si en lloc de permetre el consum, el prohibíssim, perseguíssim rigorosament el trànsit, escarmentassin fortament els traficants i rehabilitassin els drogaadictes llavors molta de la delinqüència desapareixeria. No som partidari del fet que ens envii la delinqüència que no és nostra perquè tothom ha de guardar la seva, el que sí vull és que si hi ha feina que vingui gent honrada que vulgui fer-ne.

- Els diaris forasters de Ciutat han pres partit per les grans superfícies com El Corte Inglés perquè estan supeditats a la publicitat d'aquestes grans empreses forasteres. ¿No trobau a faltar un diari en català que defensés els interessos de la petita i mitjana empresa mallorquina?

Respecte a aquest tema hi ha dues coses a dir. Primer de tot crec que hi hauria d'haver un periòdic en la nostra llengua. D'altra banda és vera que tots els diaris han donat suport a la vinguda d'El Corte Inglés, però crec que van ben equivocats ja que si bé és vera que tindran la publicitat d'aquesta empresa, ells no tenen en compte que, si desapareix la meitat del nostre comerç, llavors no els posaran anuncis de cap tipus i estic ben segur que mai el que podran obtenir de la publicitat d'El Corte Inglés serà ni prop fer-hi el que poguessin obtenir del conjunt dels petits comerciants, ells han fet un mal negoci pensant que tindrien el Corte Inglés i els petits comerciants, però això no és així, ja que tan sols hi ha o petits o grossos, i seguríssim que no s'han estudiat bé les xifres.

Antònia Mas  
Direcció

3

Próxima  
exposició:  
M.<sup>a</sup> Asunción  
Clar

Galeria Tres d'Oros  
Carrer Concepció, 3 baixos  
07012 Palma de Mallorca  
Teléfono 971/72 77 28

LIBRERIA

B  
L  
A  
N  
C  
A

tel 72-09-64

ESPECIALIZADA EN NUEVA ERA. C/ MISSIO, N.º 9. PALMA.

**LLIBRERIA  
ALOMA  
NOMÉS EN  
CATALÀ**

Tel.: 46 11 50 C/ de la Vinyassa, 23 - B  
Fax 46 22 05 07005. Palma (Mallorca)



# Quan deixarem de fer com els crancs?

M'arriba el darrer exemplar de la revista que edita el Col·legi Oficial de Psicòlegs de Catalunya. Observo, estupefacta, que els articles de la publicació s'alternen idiomàticament –ara un en català, ara un en castellà–, com si fos un fet del tot natural. Em sembla forassenyat. Sense esperar ni un minut, m'adreço a la degana de la institució en aquests termes:

El motiu de la present és fer-li arribar una queixa respecte a l'alarmant canvi que s'ha produït en el darrer exemplar (núm. 5) de la revista "Text i Context", representat per vostè.

Considero que, fins ara, un dels encerts més grans que havia tingut aquesta entitat era haver comprès que, si els psicòlegs de Catalunya tenim un col·legi propi, també tenim una llengua pròpia: la catalana. Una llengua rica, prestigiosa i fonamentada en una tradició de milers d'anys.

La nostra cultura ha sofert sovint les interferències de la cultura veïna. Però aquestes no han estat mai positives; lluny de ser enriquidores, sempre han intentat ofegar la nostra, mai potenciar-la. Si som "bilingües" no ha estat per decisió pròpia; en tot cas ha estat un fet imposat per la permanent colonització que, encara avui, patim.

A partir d'aquests fets, és el deure de tots, però encara més dels psicòlegs, que preservem la salut psíquica dels ciutadans del nostre país, evitar les confusions. No barregem conceptes. Una revista en la qual, de pàgina en pàgina, s'hagi de canviar d'idioma, en

tot cas aprofundirà les ambivalències i esquizofrènies –ja prou latents en una nació com la nostra, acostumada a haver de fer tots els papers de l'auca per sobreviure als "decretos-ley"–, però mai no serà un signe de caire cosmopolita.

Oblidar les pròpies arrels culturals i sotmetre's als designis d'un estat totalitari només porta a l'empobriment de l'individu. No en va els americans varen enviar un equip de psicòlegs a Alemanya per esmorteir els efectes que va comportar la dictadura de Hitler sobre els ciutadans. Però, si després dels tretze anys que va durar, ja varen sentir aquesta necessitat, ¿qui vetlla per la nostra salut psíquica després de quaranta anys d'haver hagut de prescindir de la nostra cultura? ¿Qui sospesa els complexos que això ha comportat a l'hora de tornar a fer ús d'aquesta cultura?

Només la Psicoestètica ha estudiat, profunda i sistemàticament, els efectes devastadors que, aquest fet, té per al caràcter dels catalans i els complexos que ens ha originat. Carles M. Espinalt, el seu creador –que ja al 1963 parlà d'aquest tema en el seu assaig "Els orígens del caràcter"–, en unes recents declaracions a la premsa remarcava la importància d'aquest tema. El director del setmanari "La Marxa de Catalunya", Miquel Macià, ho resumia amb aquests paraules: .... en destacaria sobretot la lúcida defensa que va fer de la necessitat de dominar a la perfecció el propi idioma. Una persona a qui manca sintaxi o vocabulari té més dificultats per fer funcionar

els seus raonaments i la seva imaginació. "El domini del llenguatge –va afirmar el professor– és fonamental per poder parlar amb un mateix".

¿Com podem els psicòlegs ser els primers a dominar a la perfecció el nostre raonament si, en lloc de mantenir les nostres premisses, ara anem enrera com els crancs i, mentre la societat lluita per treure's els complexos, nosaltres encara no tenim les idees clares?

Tanmateix, ¿quins avantatges pot tenir la mitificació que es fa avui en dia de col·leccionar el coneixement de quants més idiomes millor? ¿El de ser analfabets en diversos idiomes?

Sols qui domina en profunditat la seva llengua pot arribar a tenir una riquesa de matisos pròpia de qui té un ple coneixement de les sensacions, emocions i intel·ligència humanes. De tots és ben sabut que el llenguatge és l'articulació del pensament.

Que un col·legi professional no sàpiga mantenir els seus criteris em fa qüestionar quina serà la contribució dels psicòlegs en una societat en la qual el paper de l'individu queda reduït al de fer l'"ona" en un estadi de proporcions massificades. Si no sabem infondre la idea que la individualitat va unida, indefectiblement, al pes de la pròpia cultura, la nostra influència quedarà reduïda a una pura quimera.

I així ho constata Carles M. Espinalt en la frase que encapçala el seu volum "Obra Escrita": "Sense una coherent interpretació de si mateix i del poble on hom s'arrela, ningú pot tenir la personalitat desitjada."

Carme Giménez i Camins

Llicenciada en Psicologia. Col. núm. 2295

Autora del llibre: "La Renovació Pedagògica neix a Catalunya"

## Entrevista a Virgínia Crespi, encarregada de «La Pareja Unida»

"La Pareja Unida" és l'agència matrimonial més antiga i amb més solera de Ciutat. Moltes són les persones que han utilitzat, i utilitzen, els seus serveis amb la finalitat d'aconseguir una bona amistat, constituir una parella, etc. Aquesta agència del carrer Comte de Sallent ressol els problemes afectius de persones de totes les edats, basta que cerquin una bona amistat seriosa i sana. Parlem amb Virgínia Crespi, que n'és l'encarregada i ens relata què és i com funciona la seva agència.

– ¿Com funcionen les agències matrimonials?

La meua agència, que és de la qual puc parlar, va molt bé; formam bastants parelles, matrimonis, amistats, unions... però tots amb una finalitat sana.

– ¿Quina és la vostra clientela?

Hi ha tot tipus de clients, no tenim límit d'edat, a partir dels devuit anys fins a persones majors. Imagina't que tenim un client que té 92 anys, amb molta vitalitat, i que no vol acabar a una residència. De més de vuitanta anys tenim més d'una dotzena de clients.

– ¿Existeixen molts de problemes de soledat a Palma?

Sí, n'hi ha molta. De cada dia n'hi ha més, la soledat és un greu problema que du a la depressió. Aquí també tractam les persones depressives per mor de la soledat, i aquí sempre els trobam una amistat, més prest o més tard. Llavors, que es formi una parella ja depèn d'ells.

– ¿Creis que la soledat és la principal causa de les depressions?

Sí, almanco de bona part de les depressions. Tota persona deprimida hauria de venir a la "Pareja Unida" perquè només amb una amistat sana ja li desapareixerà



la depressió. Sobretot les dones, amb una amistat, ja tenen més il·lusió d'arreglar-se i de sortir a sopar o a ballar... i normalment l'angúnia les desapareix, i recobren la il·lusió per seguir vivent.

– ¿Existeixen moltes agències a Palma?

N'hi ha unes quantes, però la nostra és la que més temps dura perquè la gent ens ha demostrat la seva confiança perquè durant molts d'anys hem treballat i treballam per aconseguir fer noves amistats, noves parelles, resoldre problemes a la gent, etc.

## Pinzells

Vases i Motllures

C/. Concepció, 14 - A

☎ 71 67 23 - 07012 CIUTAT



CREACIONES  
GRAFICAS

IMPRESION EN:  
TIPOGRAFIA  
Y  
OFFSET

Concepción, 3-A  
Tel.: 71 37 65  
07012 PALMA DE MALLORCA

**¿oldos**



Carrer de Manacor, 121 C.  
Tel.: 27 85 18.  
07007 Palma de Mallorca

## MI MUEBLE

Exposició i venta de mobles

Ronda Migjorn, 103. Tel. 66.15.64. Lluçmajor.  
C/. dels trencadors, 7. Tlf.: 26.16.29 s'Arenal

## EXPOCOCINA

MOBLES DE CUINA

DECORACIÓ *Mateo Palmer* PROJECTES

REIS CATÓLICS, 80. TELÉFON I FAX: 41 37 52 - 07007 CIUTAT DE MALLORCA

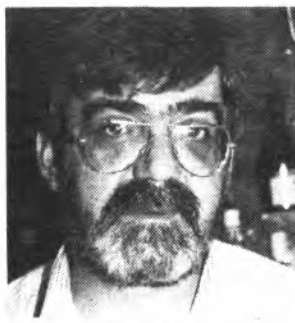


# INDEPENDÈNCIA

Viuríem millor independents? Hem d'anar sols o amb els altres catalans? Quins partits hem de votar?



**Catalina Capellà** (Fils i Botons): Sí, sí, som partidària de la independència. Ens hem de federar amb catalans i valencians; i hem de votar partits mallorquins.



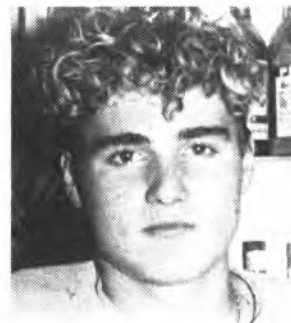
**Joan Morales**: Sí, supòs que sí. Tots sols, no ens hem d'aplegar amb ningú. Crec que s'ha de votar UM o el PSM si es vol la independència.



**Maria Serra** (Bar La Sirena): Independents no sortirien doblers de Mallorca. Tots sols hem d'anar i hem de votar partits mallorquins; Mallorca per als mallorquins!



**Felip Joan Moreno**: Aniria millor. Federats amb catalans i valencians. Essent mallorquí jo vot Unió Mallorquina.



**Joan-Carles Melis** (Cafè Nou): Es clar que sí. Hem d'anar amb els altres catalans. Hem de votar partits mallorquins.



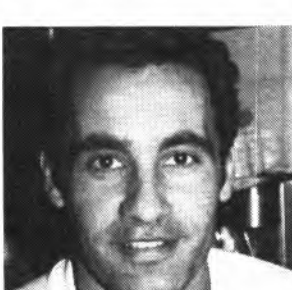
**Xavier-Alexandre Oliver** (Patisserie Katia): Independents i federats amb catalans i valencians. Hem de votar partits de les illes.



**José Aloy** (Barber): Els doblers han de quedar aquí i hem de defensar ca nostra. Els nostres són els catalans i hem d'anar amb ells. Hem de votar partits mallorquins, el PSOE i el PP són partits espanyols.



**Miquel A. Sanxo** (Xocolat): No, de moment no és possible la independència.



**Gabriel Rosselló** (Cafè Drach): Jo diria que sí. Jo som àcrata.



**Aina Oliver** (Bar Manolo): Jo trob que sí. Federats amb els altres catalans. Hem de votar partits mallorquins. El PP i el PSOE són partits espanyols.



**Joan Mas** (Bar Can Joan): Viuríem millor. Federats amb catalans i valencians. Hem de votar partits mallorquins; jo vot PSM.



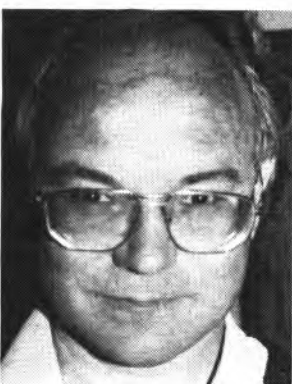
**Juan Luis Cañas** (Restaurant Mayoral): Més independència econòmica sí; independència total no.



**Miquel Jaume** (Trui Espectacles): Jo pens que sí; els doblers quedarien aquí. Federats amb els altres catalans formariem una gran nació.



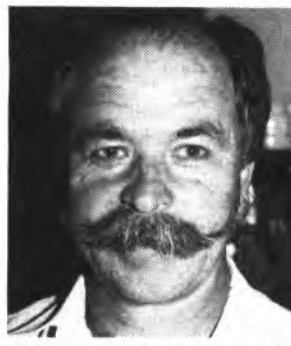
**Miquel Riber** (Bar Mi-An): Crec que no. Jo som mallorquí i espanyol.



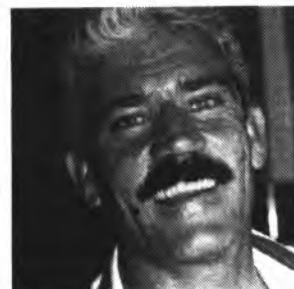
**Joan Mora** (Perruqueria Units): Si el Govern Balear fos complidor, llavors sí. Units amb els catalans i valencians hem d'anar. Hem de votar partits mallorquins per obtenir el dret a la independència.



**Margalida Borràs** (Perruqueria Ramon): Sí, sí, sí, i tant. Federats amb catalans i valencians aniríem bé. Hem de votar partits mallorquins.



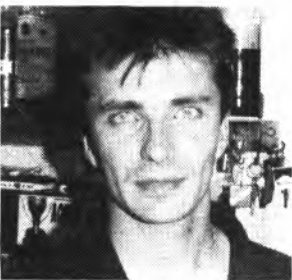
**Manuel Landrove** (Es Llaüt): Si fóssim independents seria l'hòstia això. Federats amb els altres catalans. Hem de votar partits mallorquins, el PP i el PSOE són espanyols.



**Joan Revel** (Bar Sa Plaça): Em pareix que sí; de política no en sé gaire cosa.



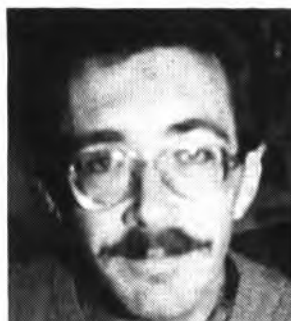
**Joan Gil** (Bar Vicenç): Sí, estariem molt millor. Jo som anticatalanista.



**Xavier Fuster** (Bar Vicenç): Aniria millor. Hi hauria més doblers. Federats amb els altres catalans. Hem de votar partits mallorquins si volem la independència. El PP i el PSOE són partits espanyols.



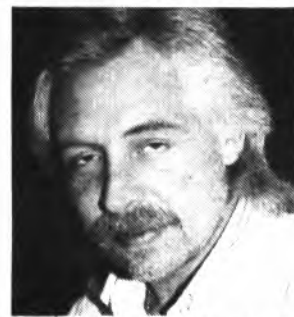
**Margalida Llambies** (Bar Marola): Independents els doblers quedarien aquí. Hem d'anar amb els altres catalans. Hem de votar partits mallorquins, ja que el PP i el PSOE no ho són.



**Ramon Pons** (Locutor de Ràdio Calvià): I de molt. Hem de crear l'estat català; confederats amb els altres catalans. Hem de votar get arrelada a Mallorca.



**Gabriel Vives** (Cafè Plaça): Per ventura aniria millor.



**Joan Moragues** (Barber): No hi estic per la independència.



Esquerra Republicana de Catalunya

**1r Congrés  
federatiu**

*Casa de Cultura de Felanitx  
31 d'octubre de 1992*



# INDEPENDÈNCIA

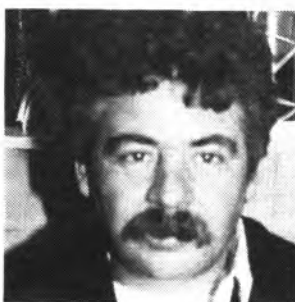
**Viuríem millor independents? Hem d'anar sols o amb els altres catalans? Quins partits hem de votar?**



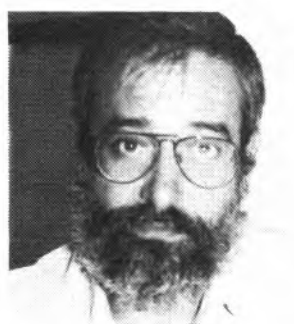
**Teresa Fernández** i filla (Bar Aperitivos): Si que viuríem millor. Hem d'anar federats amb els altres catalans; i hem de votar partits mallorquins com el PSM, nosaltres som socialistes.



**Maria Mercadal**: La península necessita més de les illes que les illes de la península. Jo crec en el Mediterrani unit.



**Andreu Nicolau** (Bar Atlàntic): M'agradaria que els mallorquins comandàssim a ca nostra. Tots sols, hem de votar partits mallorquins.



**Josep Gatnau** (Comerciant): Viuríem millor econòmicament i anímicament. Tots plegats, catalans i valencians. Hem de votar partits mallorquins si volem independència.



**Pere Sansó** (Institut Bellesa González): I de molt. Federats amb els altres catalans. Hem de votar partits mallorquins.



**Enrique Garcia** (Rest. s'Olivera): Ho veig bé. Tots sols. Hem de votar partits mallorquins, el PP i el PSOE no em van bé.



**Carlotta Carré** (Bar s'Aixa): Segur que sí. Tots sols hem d'anar. El PP i el PSOE són partits espanyols i nosaltres hem de votar partits mallorquins.



**Rafael Sampol** (Pub Mes-tral): Si que viuríem millor federats amb els altres catalans. Hem de votar partits polítics mallorquins. El PP i el PSOE són espanyols i no volen la nostra independència.



**Bartomeu Bonet** (Can Mino): Ja ho crec, si tot quedàs aquí Mallorca aniria molt millor.



**Ferran Jorge** (Barber): Aniríem millor, jo som valencià i m'agradaria anar federat amb valencians i catalans.



**Màxim i Xima** (Bar Màxim): Viuríem millor, tot quedaria aquí. Hem d'anar amb els catalans. Hem de votar partits d'aquí.



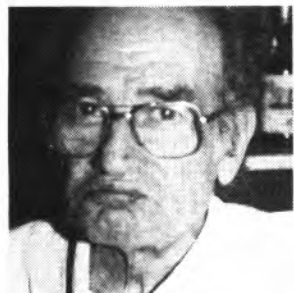
**Petra Llabrés** (Saló Madrid): Em pareix que sí. Amb els altres catalans hem d'anar. Hem de votar partits mallorquins, UM em va bé perquè el comanda una dona.



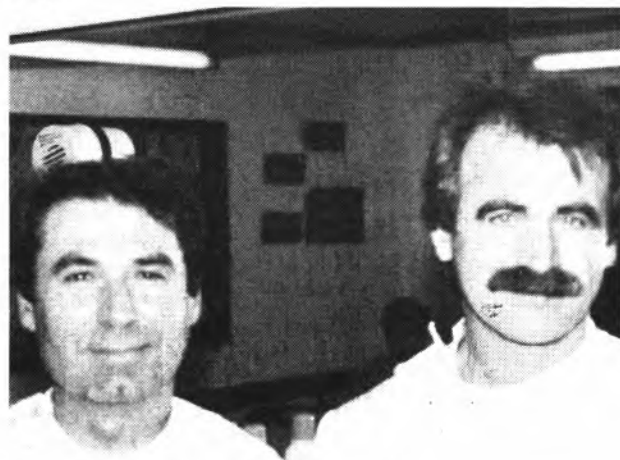
**Joan Calafell** (Barber): Jo crec que ens aniria millor. Els nostres doblers van cap a Espanya i no tornen. Amb els catalans i valencians hem d'anar i tindrem més força. Hem de votar partits d'aquí ja que el PP i el PSOE són espanyols.



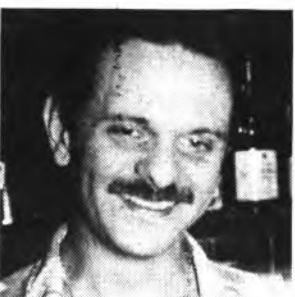
**Gabriel Amorós** (Barber): La independència no pot ser mai, la unió fa la força.



**Antoni Gomila** (Bar Savoy): I de molt. Federats amb els nostres veïnats catalans. Hem de votar partits mallorquins. El PP i el PSOE són espanyols.



**Mateu i Toni** (Barbers): Nosaltres som llubiners i a això ho tenim molt clar. Federats amb catalans i valencians hem d'estar. Hem de votar partits mallorquins.



**Jaume Ferrer** (Cas Mossos): Segur que sí. Millor tots sols, si volem ser independents hem de votar partits mallorquins.



**Marga Galceran** (Bar Brindis): Viuríem igual, sempre hem de pagar.

**S.A.E.**  
**Jaume Mesquida Llabrés**  
**VENDES**  
Suministres i aparellatge elèctric

C/. Sant Francesc de Sales, 62  
Tel. 20 95 90 CIUTAT

Fins un 25% de descompte amb la presentació d'aquest anunci  
**ÒPTICA SBERT**  
SANT MIQUEL, 83 (Cantonada Avingudes)  
Graduam i adaptam lentilles  
Per la compra d'unes lentilles li regalam un altre parell d'iguals.  
Ulleres de sol i graduades  
Tlf.: 72 14 25

**Marbreria Torrents**  
Marbres, pedres, granits i decoració en general  
C/. Ausies March, 2.  
Tlf.: 29.44.03. Ciutat de Mallorca

**ELECTRONICA**  
**El Gaucho**  
SERVEI TÈCNIC  
\* Televisió  
\* Vídeo  
\* Ràdio Cassettes  
\* So  
\* Instal·lacions Antenes  
Col·lectives, individuals  
i Parabòliques  
DISSENY I ASSESSORAMENT  
\* Electrònica Industrial  
\* Telecomunicacions  
\* Alta Fidelitat  
\* Registradores  
Electròniques  
Carrer Mallorca, 2 07600 S'ARENAL DE MALLORCA  
Carrer Sant Cristòfol, 82 Tel. 26 34 23 Fax 26 61 19



# INDEPENDÈNCIA



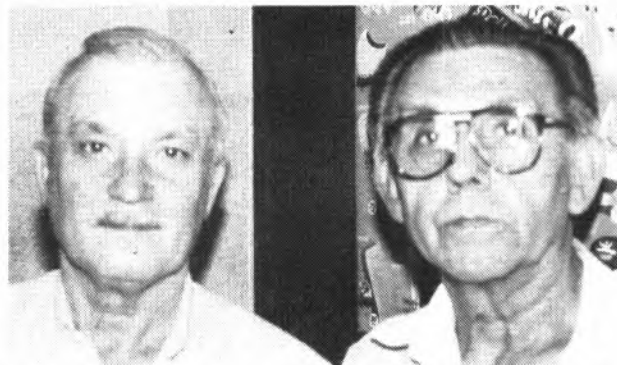
Miquel i Pep (Restaurant Casa Miquel): Independents i tots sols. Hem de votar partits mallorquins. El PP i els PSOE són partits espanyols; nosaltres, UM...



Antoni Heredia i filla (Bar Borja): Hi estic totalment d'acord: Hem d'anar els mallorquins tots sols i hem de votar els nostres partits.



Antoni González i senyora (Bar Sa Cova): Jo crec que sí. Tots sols hem d'anar i votar partits mallorquins i el PP i el PSOE són espanyols.



Fiol-Gelabert (Bar Nesca): Jo trob que sí. Els PPCC és la cosa més gran per poder existir. El PP i el PSOE no ens donaran mai la independència, hem de votar partits nacionalistes mallorquins.

Viuríem millor independents? Hem d'anar sols o amb els altres catalans?  
Quins partits hem de votar?



Conxa Balboa i Tomeu Carrió (Llibreria Blanca): Viuríem molt millor, els doblers quedarien aquí. Federats amb els nostres germans de Catalunya i València. El PP i el PSOE són partits espanyols que no ens donaran la independència. Hem de votar partits mallorquins.



Joan i Xesc (Perruquers): És clar que sí. Hem d'anar amb els catalans, i hem de votar partits nacionalistes mallorquins. El PP i el PSOE no ens donaran la independència.

## MOLT HONORABLE PRESIDENT DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Després d'un llarg sondeig realitzat arreu de la nostra nació a l'entorn del **Seminari d'Imatge Motivacional**, celebrat els dies 1 i 2 de juliol de 1989, on es plantejava la pregunta:

**Serà el 1992 l'any de la Independència de Catalunya?**

l'Associació de Practicants de la Psicoestètica amb el rigor social i científic que la caracteritza us aconsella que, amb el mateix esperit democràtic de Lituània i per ètica política, és hora que el Parlament de Catalunya convoqui un

## PLEBISCIT PEL 1992

on es proposi a tots els catalans la següent pregunta:

Voleu una Catalunya independent i vinculada a Europa, bo i separant-se d'un Estat intermediari que duplica els impostos dels ciutadans i dificulta la nostra peculiar vida política?

NO

SÍ

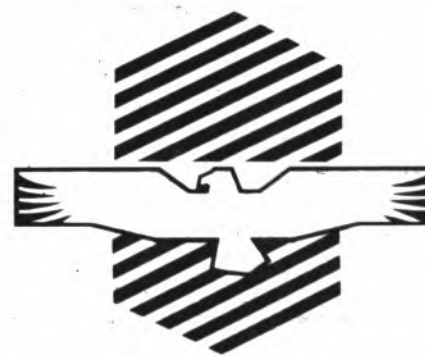
(Marque amb una X la casella de l'opció desitjada)



Laura Sintes (Perruqueria Milo): Donam massa doblers als espanyols. Crec que hem d'anar sols i hem de votar partits mallorquins, com Unió Mallorquina.



Margalida Rado (Es Vinyet): Però molt millor que viuríem. Federats amb els altres catalans hem d'anar. Votar partits mallorquins, PP i PSOE són partits espanyols.



## ASCENSORS ASPE S.A.

C/. MARINETA, 7.  
TELS.: 26.62.32 - 26.62.54. FAX: 490763  
07600 S'ARENAL DE MALLORCA





EL MILLOR DE LA  
CUINA DE  
CATALUNYA A  
LES BALEARS

**Rte. Pirineu**

RESERVI

**Tel. 76 83 54**

LA SEVA TAULA  
Camí Veïnal La Real, 24  
PALMA DE MALLORCA

## RESTAURANT S'HOSTALOT

Menú dies feiners 650 ptes. Cuina mallorquina.  
Porcella rostida. Escaldums. Carn torrada.  
Camí Vell de Sineu, km. 5. Tlf.: 42 87 12.  
S'Hostalot

**Rte. Grill**

## Merendero

Formatges, patés, etc., carns al pes.  
Horari de les 10 del matí a les 3 de la matinada.  
Carrer Garsa, 14 - Tlfs. 26 32 32 - 26 68 05 - La Ribera de Can Pastilla

M  
E  
N  
J  
A  
R  
S



T  
I  
P  
I  
C  
S

Carrer de l'Església, 20  
07629 - RANDA (Mallorca)

Tel. 66 09 89



C/. Joaquín Verdaguer, 12  
Arenal - Tel. 26 67 21  
Palma de Mallorca  
ESPAÑA

## HOTELS! RESTAURANTS!

PER RENOVAR O REPOSAR QUALSEVOL  
TIPUS DE LLENÇERIA DEMANAU  
PRESSUPOSTS O VISITAU SES BOTIGUES DE'N

**F. BELLINFANTE MORANTE**

PLAÇA OLIVAR, 1 - TEL.: 72.34.05  
P. MADRID, 11 - TEL.: 23.71.35  
ARQ. ASPAREC, 20 - TEL.: 27.91.66  
P. MOLINA, 18 - TEL.: 29.28.61

TROBAREU SES MILLORS QUALITATS I  
ES MILLORS PREUS EN:  
LLENÇOLS - TOVALLOLES - FLASSADES  
CATIFES - ESTOVALLES - TORCABOQUES  
ETC. ETC.

No vos confongueu amb altres botigues de nom paregut

## Gastronomia

### • Es Mollet



Diumenges Tancat

PEIX I MARISC  
A LA PLANXA  
ES PORTITXOL - ES MOLINAR

**PARRILLA - GRILL**



**Bar  
CAN TORRAT**

Especialitat en carns al caliu.  
Graella a disposició dels clients  
Camí de les Meravelles. Sortida 3 de l'autopista.  
Tlf.: 26.20.55. S'Arenal de Mallorca

**BAR - RESTAURANTE**

## Andreu

Som especialistes en:  
Arròs brut, paella, cordon blue,  
bistec al pebre bo, sípia, conill a  
l'allet, llenguado menier, carns i peix  
en general.  
Carrer de la Grua, 6. La Ribera Can  
Pastilla.  
Sortida 2 de l'autopista (dimarts  
tancat)

**RESTAURANT**

## Hannen Saß



Direcció: ANTONI FERRER

Horari de 17 de l'horabaixa a la una de la matinada  
AUTÈNTICA CUINA ALEMANYA I  
CERVESA DEL BARRAL IMPORTADA  
DECORACIÓ TÍPICA ALEMANYA  
Targetes Visa. Terrassa a l'aire lliure  
Carrer Miquel Pellissa, 4 Bierstrasse  
Tel. 26 60 01 - S'ARENAL DE MALLORCA

## LA FINCA RESTAURANT

(Diumenges tancat)

SES CADENES (Sortida 4 de l'autopista)  
Tlf. 49 19 56 07600 S'ARENAL DE MALLORCA

## RESTAURANT ROCINANTE

Menú a 600 pts.  
Carrer Joan d'Austria, n.º 15  
Tel.: 741473. Badia Gran

**Cafeteria**

## Can Tanos

Pizzes - carns i tapes.  
Se fala galego.

Carrer Cardenal Rossell, 88. Tlf. 49 11 10. Coll d'en Rabassa.

## RESTAURANT CALDENTEY

Cuina mallorquina  
Carn al forn - paelles - panades i robiols  
Menú del dia, 550 ptes.  
Carrer de Manacor, 127  
Tel.: 27 10 52 - Ciutat de Mallorca

**S'Arenal**  
de Mallorca

**265005**

EL MILLOR SUPORT PUBLICITARI DE LA  
SEVA EMPRESA A LA NOSTRA COMARCA

## RESTAURANT BRASILIA

BANQUETS DE BATETJOS,  
NOCES, PRIMERES COMUNIONS I  
FESTES SOCIALS

Avinguda de Bartomeu Riutort, entre balnearis 1 i 2  
CA'N PASTILLA - TELS. 26 01 19 - 26 45 63

CAFETERIA RESTAURANTE



Carrer de l'Arenal  
Complexe Cristina  
Tlf. 26 11 49  
LES MERAVELLES



Plaça Pius XII, 7. Ciutat  
Entre els balnearis 8 i 9 s'Arenal  
Port del Mar s/n Palma Nova



## Constituïda la Plataforma en Defensa de la Llei d'Espais Naturals

Fa pocs dies s'ha constituït la Plataforma en Defensa de la Llei d'Espais Naturals, integrades per nombroses associacions, sindicats, partits polítics, entitats i institucions. L'objectiu de la plataforma serà dur endavant una activa campanya en defensa de la Llei d'Espais Naturals aprovada el gener de 1991 i que pretén modificar el grup parla-

mentari del PP retallant substancialment la protecció dels espais naturals.

La plataforma pretén recollir les signatures suficients per presentar una iniciativa legislativa popular per tal d'impedir la modificació d'aquesta llei, a més d'una campanya informativa que culminarà amb una manifestació multitudinària pels carrers de Palma.

### S'Arenal de Mallorca

## Un home és ferit amb un ganivet

Juan Alonso C.M., de 39 anys i natural de Cadis, ha estat detingut per la policia de Palma com el presumpte agressor amb arma blanca d'un home mut. Els fets tingueren lloc a l'altura de Balneari 5 de s'Arenal. La policia intervingué un ganivet de cuina d'11 centímetres de fulla que estava afegit a un bastó de 62 centímetres, el qual, se suposa, fou l'arma amb què es ferí a l'agredit.

Els fets ocorriren el passat 13 d'octubre al

carrer Parcel·les, on la Policia de Palma hi acudí alertada pels veïns després que localitzassin un home ferit amb arma blanca al qual rajava molta sang d'un braç. Aquest home fou traslladat urgentment a l'hospital de Son Dureta.

El detingut es trobava amb un grup de persones que estava davant uns bungalows i que davant la presència policial es presentà com l'agressor de l'home mut.

## Comunicats del PSM

S'ha presentat al Parlament Balear una proposició no de llei en la qual es demana que el Govern de les illes Balears reclami de l'Ens Públic RTVE que les illes Balears siguin incloses en el pla d'extensió de la programació dels centres territorials, que ha previst la Direcció General de RTVE, tot respectant l'autonomia en l'elaboració dels continguts com les característiques culturals i lingüístiques de la nostra comunitat.

S'ha demanat al Govern Balear quina postura ha mantingut per tal de fer complir la promesa del ministre de Cultura, Sr. Solé Tura, de corresponsabilització del govern central en el finançament de la normalització lingüística a la nostra comunitat.

Un subscriptor nostre ens fa arribar un programa de l'EMBAJADA CULTURAL BALEAR que dintre dels actes del Dia de Balears a l'Expo organitzaren al pavelló Balear. El Govern Balear, i el president Canyelles el primer, haurien d'estar empegueïts de presentar aquest programa d'actes com a "representatiu" de la cultura illenca, entitats gonelles com l'Acadèmi d'Estudis Històrics Baléarichs, Acadèmi de sa llengo Baléa, Associació Cultural Mossèn Alcover; i d'altres com l'Associación Hispana de Escritores i diversos Grupos Folklóricos, entre

d'altres, no han estat mai ni són representatius de la nostra cultura.

Com pot gosar a dir el president Canyelles que aquest és "... todo un colectivo de personas que han contribuido a difundir los valores más relevantes de nuestra cultura." i a més a més que "merece todo mi apoyo"; senyor Canyelles, ¿on heu deixat la vergonya?

S'ha presentat al Parlament una Proposició no de llei referent a la defensa dels drets lingüístics dels viatgers, on s'insta al Govern i a les companyies concessionàries de serveis de transport públic al compliment de la Llei de Normalització Lingüística en els aspectes de retolació d'itineraris, senyalització exterior, atenció al públic oral i escrita i de la informació per megafonia a les estacions i vehicles.

Presentació d'esmenes al projecte de Llei de transferències de competències a les comunitats que accediren a l'autonomia per l'article 143. Concretament se demanen les competències en Educació, Comerç Interior, Sanitat i Seguretat Social.

El PSM celebrarà l'onze Congrés amb l'eslògan "La Mallorca que volem". El congrés tindrà lloc els dies 19 i 20 de desembre.

### Llucmajor

## Celebrada la 446 edició de les Fires

Els passats dies 17, 18 i 19 d'octubre se celebraren les Fires de Llucmajor, que enguany han arribat a la seva 446 edició. El diumenge dia 18 la població es convertí en el centre de Mallorca, ja que hi passaren desenes de milers de mallorquins que visitaren les exposicions de maquinària agrícola i industrial, la mostra ramadera, les exposicions de plantes, flors i arbres, etc, que omplien els carrers de la localitat. Al mateix temps,

vora les escoles públiques, s'hi instal·là la Mostra llucmajorera que enguany arriba a la 13 edició, i on s'exposaven els industrials de la ciutat. El bon temps acompanyà la fira i ajudà perquè els carrers s'omplissin de gom en gom.

Aquesta fira s'ha convertit en els últims anys en una de les més populars de l'illa, tant pel nombre de públic que hi acudeix com pel l'elevat nombre d'expositors que hi assisteixen.

## Denunciats onze establerts de Son Oliver

L'Ajuntament de Palma ha denunciat, per desacatament a l'autoritat, onze establerts de la zona de Son Oliver, on hi ha un dels establiments o parcel·lacions il·legals del terme de Ciutat. Aquestes sancions s'afegeixen a les que ja es varen imposar fa més de deu mesos per construcció il·legal. Aquest fet motivà que es precintàs el mate-

rial d'obra existent i un generador elèctric.

Aquestes actuacions s'emmarquen dins la línia anunciada per l'ajuntament per tal de mantenir a retxa les noves urbanitzacions il·legals. Les sancions ara imposades han estat degudes a l'incompliment per part dels afectats de l'ordre de paralització de l'obra.

## Aprovada la construcció d'una nova terminal a l'aeroport

El començament de les obres de construcció de la nova terminal de l'aeroport de Son Sant Joan és a punt d'iniciar-se després de l'aprovació per part d'AENA (Aeroports Nacionals i Navegació Aèria) d'una partida pressupostària de 21 600 milions de pessetes. Així mateix s'ha adjudicat la contracta de gestió interna del projecte d'obres a Son Sant Joan per un total de 400 milions

de pessetes.

D'igual manera s'està a punt d'adjudicar l'obra de reforma i ampliació de la plataforma de l'aeroport amb un pressupost de 1 200 milions.

Per dur a terme totes aquestes obres el ministeri d'Obres Públiques ha expropiat 2 600 metres quadrats de terrenys que es destinaran a la construcció dels accessos a la nova terminal de l'aeroport.

## Les Balears superen per primer pic els trenta mil aturats

Els 30 698 aturats reconeguts per l'INEM a Balears quan acabà el mes d'agost significa el major nombre d'aturats a les illes, que mai havien superat els trenta mil durant el mes d'agost. S'ha de remuntar al 1984 per trobar xifres semblants a les que ara s'han comptabilitzat.

Aquesta dada suposa un

creixement de l'atur d'un 15 % respecte al mateix mes d'agost del 1991, quan es comptabilitzaren 26 646 aturats, això suposa un creixement de 4 052 aturats.

Diversos sindicats han qualificat aquesta situació com a molt greu, i les dades que ells tenen encara són pitjors que les facilitades per l'INEM.

## ERC presenta la secció de Manacor i prepara el primer Congrés Federatiu

Dissabte dia 17 d'octubre Esquerra Republicana de Catalunya presentà la nova secció local de la ciutat de Manacor. La presentació va tenir lloc al bar Catòlic i hi acudiren nombrosos militants i simpatitzants de tota la comarca de Llevant; l'acte de presentació fou fet per Jaume Santandreu, manacorí de naixement i president

d'ERC de Mallorca.

El partit independentista està preparant el I Congrés Federatiu que tindrà lloc el 31 d'octubre al Casal Municipal de Cultura de Felanitx, on es presentaran i debatran les ponències política, organitzativa i electoral; a més, es renovaran els òrgans comarcals de direcció.



LLIBRERIES  
a la seva mida  
CLÀSSIQUES  
FUNCIONALS  
DE FUSTA  
LACADES

Si estava pensant transformar aquesta paret en un espai útil i agradable, passi per MASSIS i demani les seves llibreries a mida. Se'n durà una sorpresa.

**MASSIS**

MOBILIARI-DECORACIÓ

Arxiduc Lluís Salvador, 20 - Tlf.: 75 19 86  
CIUTAT DE MALLORCA



## PETITS ANUNCIS

Aquests anuncis poden ser remesos a la nostra redacció, Camí Pedreres 132. Tel. 265005 i a totes les agències de Publicitat.  
Cada paraula, 20 pessetes.

### BORSA INMOBILIARIA

**PISOS I XALETs**  
per llogar a la comarca de s'Arenal  
**FINQUES SASTRE BARCELÓ**  
Carrer Milà, 15.  
Tel.: 260649.  
S'Arenal de Mallorca

S'Arenal, 4rt pis, perfecte estat, 2 dormitoris, armari, menjador, terrassa, cuina moblada, galeria, bany. Preu 7.500.000 ptes. Entrada 1.100.000. Resta a 70.000 mensuals. Tel 72 12 35.

Venc solar a la urbanització sa Torre. Situat quasi a primera línia, vista a la mar, 1 292 m2. Preu interessant. Tel 41 21 98.

**PLANTA BAIXA amb tres habitacions i corral al Molinar. Se ven. Tel. 413373-270654**

CAN PASTILLA, planta baixa, cantonada, 280 m, 5 anys d'antiguitat. Bona construcció, 3 dormitoris, bany, traster, jardí. Immob. Pascual. Tel. 72 62 04.

LA GRUTA, àtic, 3 dormitoris, bany, vista panoràmica. Tel. 45 85 11.

VENC pis 2 dormitoris, devora el club nàutic de s'Arenal, lluminós, en perfecte estat, particular. 6.500.000 ptes. negociables. Telefonau de 17 a 20 hores al 77 15 16. Demanau per na Francisca.

Pollença, local comercial per llogar, 220 m2, situat al carrer Major. Grans mostradors. Tel 53 03 65.

**INMOBILIARIA MIR**

**COMPRA VENDA**  
Apartaments. Xalets. Solars.  
Rústiques. Lloguers.  
Traspasos. Valoracions  
Immobilàries  
Plaça Reina Maria Cristina,  
12 baixos  
Tlf.: 26 33 96. Fax 491205  
S'Arenal de LLUCMAJOR

S'Arenal, apartament de 70 m2, 1 dormitori, cuina moblada amb barra americana, sala-menjador, 2 banys, totalment moblat. Preu 3.700.000 ptes. Joan Oliver, tel 12 02 57.

**CONTESTADORS AUTOMATICS**, telèfons sense mans, telèfons sense fils. **ELECTRONICA EL GAUCHO**. Carrer Mallorca, 2. Tel. 263423.

S'Arenal, local apart. per a negoci o magatzem, 25 metros aprox. 25.000 ptes. Mir 26 33 96 (1783).

A s'Arenal llogam pis de 4 dormitoris, sala-menjador, cuina amb electrodomèstics, rentadora, bany complet, terrassa gran amb vistes a la mar, 60.000 ptes comunitat inclosa. Mir 26 33 96 (T.O.).

S'Arenal, local en perfecte estat, 115 metros, més 80 metros de soterrani. 60.000 ptes. Mir 26 33 96 (1783).

BADIA GRAN 1a línia, vistes panoràmiques, 4 dormitoris, sala-menjador, sala d'estar, 2 xemeneies, cuina, 2 banys, jardí, pàrking. 26.000.000. Facilitats. Tel 72 56 27.

**LLOG pis moblat a l'avinguda Argentina. 190 m2. 4 cambres, terrasses, menjador amb xemeneia. Ideal per a compartir. 70.000 ptes. Tel. 792490**

Necessit llogar un lloc d'aparcament per cotxe, a la zona del Coll d'en Rabassa o Can Pastilla. Tel 26 12 46.

S'Arenal, pis de 1 dormitori, sense mobles, sala-menjador, cuina amb mobles, bany complet, balcó, 35.000 ptes comunitat inclosa. Mir 26 33 96 (2147).

Aparcament a s'Arenal, zona balneari 9, cabuda per un cotxe gros. 9.000 ptes. Mir 26 33 96 (2257).

S'Arenal, àtic 4t pis, 2a línia, 2 dormitoris, bany, sala-menjador amb terrassa, cuina moblada. 5.800.000. Tel. 20 00 07.

S'Arenal, apartament nou, 1 o 2 habitacions, bona orientació. Preu 4.450.000. Tel. 75 40 32.

COLL D'EN RABASSA, pisos de Protecció Oficial, en construcció, 3 dormitoris, bany, saló-menjador, cuina terrassa, aparcament. Preu 8.200.000 ptes. Entrada 1.000.000. Tel 20 34 11.

PEIXATERIA. Es traspasa peixateria totalment equipada, a Can Pastilla. Zona plaça de l'església. Finques Palma. Tel. 26 01 38-26 14 47.

Venc pis moblat, tres habitacions, terrassa, vista a la mar. Zona Arenal, balneari 9. Tel 24 90 55, horabaixes. Antònia.

Venc solar de 505 m2 a Bellavista de ses Cadenes. Sr. Castellano. Tel 26 12 55.

CALA GAMBA, planta baixa, 3 dormitoris, sala amb xemeneia, 2 banys. 16.800.000. Api Pascual. Tel. 45 85 11.

Venc finca rústica a Llucmajor, 4 000 m2 de terra amb ametllers i fruiters. Casa amb menjador i xemeneia nòrdica, bany, dormitori, cuina amb trespol de gres, dos aljubs, font, terrassa i jardí. Preu 5 milions. Tel. 46 02 47.

### INMOBILIARIA J. SALAMANCA

Compra-venta, llogers, traspasos, valoracions immobiliàries professionals

Ctra. Militar, 229  
07600 S'Arenal  
Tlf. 26 15 72

Venc planta baixa amb corral al Molinar. Tel. 24 08 35.

Cala Blava, venc apartament, dos dormitoris dobles, sala-menjador amb xemeneia, terrassa, cuina moblada, bany complet, poques despeses de comunitat, plaça d'aparcament. Preu 11 000 000. Tel. 74 06 45 i 20 56 14 (horabaixes).

Per no poder atendre, es traspasa local al centre de s'Arenal. 100 m2, soterrani de la mateixa superfície, venda de pa, productes de pastisseria i alimentació. Dotat completament i en ple funcionament. Es calcularan les existències. Tel. 75 37 07.

Traspàs Bar-Restaurant en ple funcionament, obert tot l'any. Zona Hotel Cupido. Preu 10.000.000 ptes. Tel. 26 63 95.

Sant Joan, es ven casa en perfecte estat de conservació; 4 habitacions, cuina, bany, sala-menjador, sala, corral amb cisterna. Tel. 29 60 95 i 56 00 24. Joan-Lluís Gayà.

S'Arenal; lloguer pis de 2 dormitoris, sala-menjador, cuina amb electrodomèstics, 1 bany, terrassa, 43.000 ptes comunitat inclosa. Mir 26 33 96 (1860).

Llogam pis a s'Arenal, 1 dormitori, completament moblat en perfecte estat, cuina, bany, sala-menjador, dues terrasses, línia telefònica. 55.000 ptes, comunitat inclosa. Mir 26 33 96 (2115).

Lloguer de Bar-Restaurant en ple funcionament, obert tota la temporada. Zona Hotel Cupido. Lloguer anual 2.250.000 ptes. Tel. 26 63 95.

Caia Pi, venc solar de 1 246 m.. S'hi poden construir 2 xalets adossats. Aigua, llum i tots els serveis. Preu 4 500 000 ptes, tres anys de facilitats. Tel 54 02 63.

**CAN PASTILLA. Se ven primer pis, 180 m2 a 1a. línia, bany complet, lligador, dues cambres dobles, menjador espaiós, cuina, rebost, traster i gran terrassa de 80 m2, armari embotrats i possibilitat de foganya. Preu interessant. Tel. 522130.**

S'Arenal, tercer pis, 3 dormitoris, armari, menjador, terrassa, cuina moblada, galeria, bany, telèfon, garatge. Preu 9.850.000, entrada 2.000.000. Agència Vela. Tel 72 12 50.

### ANIMALS DE COMPANYIA

Venal un cadell de fox-terrier de pèl dur, per 20 000 ptes. Tel 72 01 51.

**CONSULTORI VETERINARI.** Carrer Exèrcit Espanyol, 23 - baixos. Tels: 491736 - De dilluns a divendres, de 17 a 20 hores.

**CLINICA VETERINARIA S'Arenal.** Dr. Daniel A. Magrini. Consulta al carrer Joaquim Verdaguer, 17. Dematins de 10 a 13'30. Horabaixes de 16'30 a 20. Tel. Clínica: 490153. Tel. urgències: 207919.



**PER IL-LUMINAR LA SEVA LLAR ELÈCTRICA NYEGOS**  
Jaume Balmes, 45  
Telèfon 29 56 18  
07004 Ciutat de Mallorca

### Llocs on es pot trobar S'Arenal de Mallorca

Tots els quioscs de s'Arenal.  
**Binissalem:** Llibreria Robines.  
**Es Coll:** Papereria Cervera i Papereria Frau.  
**Felanitx:** Estanc Can Randa i Papereria Es Passeig.  
**Inca:** Llapis i Paper.  
**Lluc:** Botiga Ses Mides.  
**Llucmajor:** Papereria Roca, S'Estanc.  
**Manacor:** Leo.  
**Maria de la Salut:** Papereria Ses Corbates.  
**Palma:** Quart Creixent, Papereria Son Rapinya, Jaume de Montsó, Estanc Plaça Fleming, Gnom, Balmes, Sa Papereria i Campus Universitari (Cida).  
**Pollença:** Llibreria Can Cantó.  
**Sant Joan:** Ca Na Blanch.  
**Sóller:** Estanc Sánchez.  
**Son Ferriol:** Can Jordi i De Verd en Blau.  
A Barcelona i a més de cinquanta quioscs del Principat.

### ANUNCIAU-VOS DE FRANC A S'Arenal de Mallorca

Nom:	D.N.I.
Cognom:	TELF:
<b>ATENCIÓ</b>	
—Escriviu un sol anunci per cupó. —Usau lletres majúscules. —Escriviu dins el requadre el text.	
Ompliu aquest cupó i enviau-lo a: <b>S'Arenal de Mallorca: Camí de les Pedreres, 132 — 07600 — SES CADENES DE S'Arenal</b>	



# PETITS ANUNCIS

## PERRUQUERIES

Perruqueria de Senyores, ANTONIO. Estam al carrer Republicans, 1-1er. S'Arenal. Tel. 26 78 24.

CENTRE d'estètica i salut, Irene Beltran. C/ Cardenal Rossell, 58. Tel. 26 77 67. Coll d'en Rabassa.

PERRUQUERIA Cupido. Perruqueria per a homes i dones, saló de bellesa, perfumeria. Ctra. Arenal, Galeries Cupido, davant el balneari 4. Tel. 26 52 11. S'Arenal.

PERRUQUERIA de senyores, MAK. Carretera Militar, 230. S'Arenal. Tel. 49 05 62.

PERRUQUERIA PALOMA. C/ Illes Pitiüses, 15. Les Torres. Tel. 49 19 71. Coll d'en Rabassa.

BARBERIA José. Carrer Ovidi, 8. Tel. 260776. Can Pastilla.

SATINE. Perruqueria Unisex. Carrer Bellamar, 22. Tel. 491101. Can Pastilla.

PERRUQUERIA de senyores Ca'n Paco. Carrer Virgili, 1 - Ca'n Pastilla.

MAKA Perruquera. Pedicura i manicura. Botònic Germà Bianor, 19. Tel. 260756.

JAUME, barber de Ses Cadenes. Tel. 262065.

BLANCA Perruquera. Gran i General Consell, 36 - S'Arenal. Tel. 265109.

MIQUELA PERRUQUERA. Neteja de cutis, manicura i pedicura. Carrer Mallorca, 3 - S'Arenal. Tel. 263423.

MANUELA. Centre d'Estètica i salut. Ronda de Ponent, 27-1. Tlf.: 662191. Llucmajor.

PERRUQUERIA Vanessa. Carrer dels trencadors, 1. Tel. 26 61 36. S'Arenal de Mallorca.

RAFAL NOU. Per no poder atendre, traspàs perruqueria en ple rendiment. Tlf. 24 79 39.

ALTA perruqueria unisex, Joan Miquelós. Obert el migdia. Pare Vives, 31. Tlf.: 46 72 51. Ciutat.

## VENDES

VENC màquina d'escriure, barata. Podeu veure-la al c/ Aragó, 70, 1er-A. 07005 PALMA.

Venc una taula escriptori, blanca, de fòrmica nova. Ideal per una habitació d'una nina o nin. 5 000 Ptes, i en val 10 000. Demanar per Malena, tel. 41 05 42.

Venc revestiment de marbre, de color gris perla, per a foganya de llenya. Ho venc a meitat de preu, per 100.000 ptes. Completament nou. Tel. 79 49 03.

Gran oportunitat: es ven ordinador nou, sense estrenar, a meitat de preu o preu a negociar. Tel. 27 79 90, Marga.

Venc grup Electrògen dièsel, 3 Kw, 220 v, monofàsic, motor d'arrencada, perfecte estat. Tel. 59 16 33.

Venda d'estores saharauis. Per a més informació crida al telèfon 53 44 55, o bé veniu Pollença, a "La Punta", cra. del Port.

CANS DE CAÇA. Es venen cans: un cocker, i un parell de cans petits per caçar. Tel. 26 38 96.

LLIBRERIA DE VERD EN BLAU. Llibres en català i en castellà. Especialitat en lectures juvenils i infantils. Comandes de llibres en 24 hores. Avinguda del Cid, 56. Tel. 248360 - Son Ferrerol.

VENC exemplars endarrerits i en perfecte estat de la revista "Cauce 2000", especialitzada en enginyeria de camins, canals i ports. Molt útil per a estudiants de COU. Enviau un fax donant el vostre nom, telèfon i horari de contacte al fax 71 73 54, a nom de Joan Josep.

Venals cadellats de fox-terrier de raça. En demanem 22 000 ptes. Cridau al tel. 72 01 51.

Ca ses Marilles, compra-venda de mobles usats i antiguitats. Carrer Mar, 24. Felanitx.

DACHSHUNDS. Cadells de pèl dur, línia de caça i de gran bellesa. Tenim també sementals de pèl llarg, curt i dur. Teckels de Jusadi. Tel. 23 94 21.

Compraria bateria usada a bon preu, i que estigui en bon estat. Tonina. Tel. 72 01 51.

Venc Compacte, inclou pletina, discs, cassette, etc. En molt bon estat i a bon preu. Tel. 42 76 47.

OCASIÓ. Traspàs cafeteria, balneari 0 (Can Pastilla). Completament equipada, gran magatzem, lloguer baixíssim, contracte indefinit, al comptat 9 milions. S'estudiaran altres ofertes. Tel. 26 10 88.

Venc Seat 127 PM 7970 F. 90.000 ptes. Tel.: 66 24 68.

## PERSONALS

Universitari mallorquí, a l'atur, prepara la seva tesi doctoral a Barcelona. Per tenir moltíssimes despeses prega a qui el pugui ajudar econòmicament que l'hi faci un ingrés a la Caixa, llibreta 3218-2100426954. Gràcies.

Jove de 25 anys, fadrí, més de 300.000 ptes mensuals. Vull conèixer al.lota de 17 a 25 anys, que no estigui desflorada, amb fins matrimonials. Escriu-me a l'apartat 10.093 - 07080 Palma.

Separat, 43 anys, bona presència, li agradaria conèixer senyora separada o fadrina de 30 a 43 anys. Escriu-me posant telèfon o manera de contacte a l'apartat 139 de Can Pastilla. No és agència.

Funcionari de l'estat, 33 anys, intel·lectual, formal, desig conèixer jove amorosa, neta. Tel. 71 00 87.

Peninsular vivint a Palma, treballador, mitjana edat, som sincer, de caràcter agradable. Vull formar parella amb dona de 30 a 40 anys. Tel. 71 00 87.

Jove de 28 anys, alt. Vull conèixer senyoreta per amistat i fins seriosos. Tel. 72 14 94.

Fadrí, feina fixa, agradable, carinyós, comprensiu i amb béns; cerc al.lota de fins a 33 anys. Apartat 10.224 de Palma.

Al.lota, 25 anys, molt atractiva, bon estat. Vull conèixer jove de fins a 30 anys, fadrí, treballador, sense mals vicis, amb fins molt seriosos. Tel. 27 79 90.

**ENS CAL CONECTAR amb cristians catalans de les illes. Som Evangèlics catalans peninsulars. Escriu-nos: Ajut Evangèlic dels P.P.C.C. Apartat 1022-Castelló 12005.**

Universitària dona classes de repàs a ca seva o a domicili. Preu econòmic. Demanar per na Malena. Tel. 41 05 42.

Auxiliar administrativa, 33 anys, fadrina, pis, feina fixa. Vull conèixer home de fins a 37 anys, treballador, sense vicis. Tel. 72 28 36.

"La Parturienta", fanzine musical. Contingut del primer nombre: entrevista Negu Gorriak, The Pastels, Tekkno, Cypress Hill, Còmic, etc. Venda: enviar 200 ptes a l'apartat de Correus 397. 07080 Ciutat. Tel. 27 79 90.

Shiatsu: Massatge energètic basat en la medicina tradicional xinesa. Ideal per combatre l'estrès, depressions i en general qualsevol desequilibri físic, emotiu i mental-espiritual. Fa feina sobre el sistema immunològic i reforça el nostre poder natural d'autocuració. Carme, tel. 26 42 59.

Jove, 32 anys, atractiu, alt, educat, bona feina, cotxe, estalvis. Vull conèixer al.lota carinyosa, seriosa, amb fins matrimonials. Tel. 71 00 87.

Fadrina 30 anys, simpàtica, treballadora. Vull relacions formals amb home fadrí. Tel. 27 79 90.

Senyoreta elegant, de 23 anys, guapa, comprensiva. Desitjaria conèixer jove, treballador, fins a 30 anys amb fins seriosos. Tel. 71 00 87.

DIVORCIAT, 40 anys, viu a S'Arenal i fa feina a Can Pastilla, té una nina ben garrida, de 13 anys al seu càrrec, cerca dona fins als 40 anys per refer la seva vida. Tlf. 490347 (vespres).



Fadrina, 27 anys, morena, ulls clars, simpàtica i amorosa; relacions formals amb fadrí normal, amorós i simpàtic. Apt. 10.064 Palma.

De dona a dona, cerca companyia per una amistat sincera, íntima. Apt. 58 Palma.

Electricista, 37 any, de cor noble, m'agraden els esports, ballar. Vull conèixer senyoreta activa, que li agradi la llar, carinyosa, sincera. Tenc pis, cotxe, visc tot sol. Tel. 71 00 87.

Separat, mallorquí, bona presència, honrat, feiner i alegre. Vull conèixer dona de fins a 31 anys, atractiva, formal i sincera, per amistat. Apt. 1.258 Palma.

Mallorquí, 53 anys, vidu, educat, bona feina. Sol·licit relacions formals amb senyores d'una cinquantena d'anys; si és possible no fumadores. Apartat 31. 07600 S'Arenal.

**FADRÍ, 32 anys, alt, formal, ben plantat, vol conèixer senyoreta simpàtica i atractiva, amant de les pessigolles. Escriu-me a l'apartat 1082 de Ciutat 07080**

Jove estudiant d'Informàtica, ros, bona presència, 23 anys, 1'80 d'estatura. Cerc al.lota que li agradi la natura, els animals, per tenir-hi una bona amistat de moment. Tel. 72 14 94.

Funcionari, 28 anys, fadrí, alt, cotxe, un poc tímid. Vull conèixer al.lota fadrina de 20 a 25 anys, simpàtica i amb fins seriosos. Tel. 72 14 94.

Maria, 41 anys, divorciada, amb una filla de 13 anys al meu càrrec; vull conèixer senyor responsable i a qui agradi la vida de casa. Apt. 10.064 Palma.

Directora de fàbrica, 38 anys, divorciada i amb una filla independent. Som carinyosa, bona cuinera, em diuen Júlia; vull conèixer un home sense cap vici, amable. Cridau-me al 72 14 94.

Dona de casa, 43 anys, neta, responsable, amb estalvis, divorciada, dos fills; vull conèixer home de bona posició social, amb cotxe. Apt. 10.093 Palma.

Tindria una bona amistat amb una dona de 30 a 40 anys aproximadament. Som senyor de 44 anys, formal i de bon veure. Telefonau-me a partir de les 21 h al 28 57 14 i demanau per Manel. No és anunci d'agència.

Universitari hermós i vigorós, enmig just de la trentena, busca dona intel·ligent per intercanviar experiències. Apartat 410 Palma.

Dona de 38 anys, divorciada, una filla independent, som carinyosa, simpàtica; vull trobar un home bo. Tel. 27 79 90.

Persona desitja que li deixin o avalin 300.000 ptes per muntar petit negoci. Informació de 2 a 4 de l'horabaixa. Tel. 29 70 67.

Home de 46 anys, bona presència, posició social alta, estudis, vida tranquil·la; vull conèixer senyora interessada en conèixer-me. Tel. 71 00 87.

Home de 43 anys, divorciat; vull conèixer senyora o senyoreta elegant, amorosa per formar una llar. No tenc fills. Tel. 71 00 87.

Persona sense feina. Cerc treball com a renta-cotxes o escura-plats. Tel. 29 70 67.

**GUARDA la teva línia i controla el teu pes amb ajuda del Programa Nutricional Herbalife. Crida'm al telèfon 722836 i t'ho contaré. Vendré al lloc que tu vulguis.**



## GASTRONOMIA

**BAR RESTAURANTE ANDREU.** Cuina variada i tapes. Sopars deportius i de companyia. Carrer de la Grua, 6 - Ca'n Pastilla.

**RESTAURANT BADIA.** Dies feiners, menú a 550 ptes. Diumenges i festes, menú a 1300 ptes. C/ Almirall Moreno, s/n. Tel. 74 11 91. Badia.

**FONDA NATURISTA,** Na Bauçana. Obert de 10 a 16 hores, de dilluns a divendres. Menjars per endur-se'n. C/ Santa Bàrbara, 4. Palma. Tel. 72 18 86.

**CAFE CA'N REAGAN.** Berenars i soparets. Lloc de trobada dels pagesos del Pla de Sant Jordi. Tel. 411266 - Casa Blanca.

**XINA ORIENTAL.** Menjars i begudes xineses. Carrer de Joaquim Verdaguer, 12. Tel. 266721, s'Arenal.

**BAR BARA.** Cuina casolana mallorquina. Carrer de Felanitx, cantonada Manacor. Tel.: 42 77 80. Son Ferriol.

**MCDONALD'S S'ARENAL.** Celebra el teu aniversari amb nosaltres en un ambient familiar. Avinguda nacional, 34 (entre els balnearis 8 i 9). Tel. 491891. Sra. Susana.

**RESTAURANT SA BOLLERA.** Cuina feta com Deu mana. Si frissau, no vengueu. Carrer Acapulco, 4. Sortida, n. 3 - Les Merveilles. Tel. 265188.

## SERVEIS PROFESSIONALS

Decoradora, cerc feina, estudis fets a Barcelona. Tel 86 21 01 / 89 07 34.

**SHIATSU:** Massatge energètic basat en la medicina tradicional xinesa. Ideal per a combatre l'estrès, depressions i, en general, qualsevol desequilibri físic, emotiu i mental-espiritual. Fa feina sobre el sistema immunològic i reforça el nostre poder natural d'autocuració. Carme, tel. 264259.

**BUGADERIA Super Clean,** rentam en sec i amb iagua, mantes, cobertors i tota la resta. C/ de sant Antoni de la Platja, 8 - Can Pastilla. 260370.

**TINTORERIA CALTOR.** Netetja de catifes, mantes, cortines, cobertors i tota classe de peces de vestir. Carrer Torrent, 9 - S'Arenal. Tel. 265447.

**TITO HERNANDEZ,** oficial picapedrer. Si teniu qualche problema crida-me. Preus econòmics. Tel. 261001.

**BUGADERIA LLITERMA.** Autoservei, rentat en sec i en banyat, neteja de catifes, servei ràpid. Carrer Virgili, 17. Tel. 26 63 31. Can Pastilla.

**PNEUMATICS BRASIL,** pegats ràpids, bateries, correuges de ventilador, camvis d'oli, greixar, rentats de motor. Carretera de Manacor, 391 - Son Ferriol. Tel. 270645.

Shiatsu: massatge energètic basat en la medicina tradicional xinesa. Ideal per combatre l'estrès, depressions i en general qualsevol desequilibri físic, emotiu i mental-espiritual. Fa feina sobre el sistema immunològic i reforça el nostre poder natural d'autocuració. Carme, massatgista diplomada. Demaneu hora per telèfon, també passo a domicili. Tel. 26 42 59.

**ARREGLAM** rentadores, màquines registradores, ràdio-cassettes de cotxes, porters electrònics. Electrònica EL GAUCHO. Carrer Mallorca, 2. Telèfon: 263423.

**INSTAL·LACIONS** elèctriques i sanitàries CC.JU.CB., instal·ladors oficials de gas ciutat, propà i butà. Carrer Marqués de Tenerife, 77. Tel. 242593 - Son Ferriol.

**Arenalera Jove** cerca feina per hores, per fer neteja. Tel 26 39 14. Demanar per Carmen.

**CLASSES** de català, individuals o en grup, a casa seva o a casa meua. Antònia. Carrer Reina M. Cristina, 40, 1er, Zona. Palma.

**TELEVISORS,** vídeos, ràdio-cassettes, arreglam. **ELECTRONICA J. GARCIES.** Carrer Francesc Frontera, 10. Tel. 264335 - Coll d'En Rabassa.

Necessit cosidora de cinturons, per hores o escarada. C/ Toquio, 2-local 21.

**PINTOR-EMPAPERADOR** José Luis Rios. Pressuposts de franc. Tel 24 08 35.

**PLANXISTERIA,** pintura, mecànica. Taller "SAN FRANCISCO". Camí de Son Fangos. Tel. 490314 - Es Pilarí.

**Arenalera Jove** cerca feina per hores, per fer neteja. Tel 26 39 14. Demanar per Carmen.

## Cristalleria S'ARANJASSA

Ctra. de Llucmajor, 201  
Tel. 26 71 09  
S'ARANJASSA

**PNEUMATICS SON FERRIOL,** equilibrats de rodes, canvi de rodes i pegats, alineació de direccions assistida per ordinador. Avinguda del Cid, 73. tel. 42 75 53 Son Ferriol.

Allòt, 17 anys, feria feina durant els mesos d'estiu. Millor en electricitat o mecànica. També altres feines. Toni. Tel 49 00 72

**CUINER,** s'ofereix per fer tapes a hores extres. Tel. 26 63 32.

## ENSENYANCES



C. BALEARES, 25-2  
El Arenal

\* Informàtica  
— Programació en:  
BASIC - CLIPPER  
dBASE III PLUS  
— Formació d'usuaris en:  
QUATRO - LOTUS 1-2-3  
WORDPERFECT - WORKS  
\* A més d'un llarg  
etcètera pots aprendre:  
BANCA - REPAS  
COMPTABILITAT  
MECANOGRAFIA

Es fan classes d'anglès per a nins i adults. Cridar a hores de dinar. Margalida. Tel. 40 31 76.

Repàs català, francès, llatí, lcastellà, socials, naturals, grec... EGB (totes les assignatures), BUP. Tel. 72 28 28 - 26 23 56.

Si vols classes d'anglès, pots tenir una professora titulada. Demanau per na Marga. Tel. 46 00 93.

**CLASSES** de Matemàtiques, Física o Química. Tots els nivells. Professor llicenciat. Cridar al 26 22 81.

**CLASSES** particulars de ball, individual o parelles, cha-cha-cha, rumba, fox-trot, samba i altres. César, llista de correus de Can Pastilla.

Es donen classes de repàs d'EGB i 1er de BUP. Tel 75 40 83.

## BORSA DEL MOTOR

Venc Seat 131 PM-S, dies-sel. Bon estat de conservació, preu a convenir. Tel. 26 37 94.

**SI DESITJA UN COTXE** nou de la nostra gamma, vingui i en parlem. **AGENCIA OFICIAL RE-NAULT.** Tel. 413867 - Son Ferriol.

**VOLKSWAGEN JETTA** d'importació, amb matrícula PM-BJ, venc per 400.000 ptes. Tel. 79 46 89 - 49 18 05



## Parlem de la televisió

Crec que bé nos requereix es dir lo que ara passa: semblam com, un ca qui caça i no pot agafar res. Això que n'hi ha esplet de conills en gros estol; aquell animal los mou i los perd a dins lo espès.

Petita ombra tenim en ostra televisió: és bastant curt es sermó que d'ells percebim, molt queixosos nos sentim en no poder contemplar ses monades que aquí hi ha i que dall revistes llegim.

El qui mana no pressiona a damunt aquest sector; hi ha molt espectador que això ja li fa vergonya. És molt curleta s'estona lo nostre presenciar, ja qué nos sol agradar: a lo seu tothom enyora.

Essent la illa mallorquina lo més ric de tot el món als nadius nos confon no posar lo que precisa: Una estació molt rica de bona televisió per donar seva emissió durant ses hores del dia.

Hi ha uns bons locutors

per exercir el treball, no s'ho haguera pensat mai sortissin tants professors. Saben donar expressions a tot el seu contingut amb un parlar clar i agut, en to molt meravellós.

Una flota preparada d'uns quaranta servents: un personal competent per partir a s'escarada; esperen sigui instal·lada sa màquina per ells partir i poder-se exhibir ja que es feina que agrada.

Quan en marxa es posarà sa màquina amb so element, no faltarà una gent que a ella s'ofereix. Se podrà bé demostrar el qui tengui qualitat: cantador, també glosat amb cançons de temps llunya.

Mallorca recobrarà aquell esperit illenc; dirà: cap moment ofenc lo que es padrí m'ensenyà: sa cançó del bell llaurar i també de quah batia que a sa bístia avisaria pel carretó fer volar.

Clement garau i Salvà

## L'any del Barça

Continua aquella festa que comença un vint de maig, havent-se assolit la Copa el guardó més anhelat, per l'afició Culera que tan temps la somnia. més quan jo tot semblava que fora beneït i dat, al darrer partit de lliga el Barça dels nostres amors, va aconseguir el campionat el trofeu que els acredita com l'equip més regular. Esclatà al carrer la joia Canaletes un cop més,

va tornar a se-ne un Clam. Però el festeig no hauria estat del tot encertat, si no haguéssim pogut pujar fins a Montserrat, pel doblet poder ofrenar i als peus de la Verge Bruna, llurs guardons poder-hi col·locar. De Montserrat sou senyora patrona dels catalans, vostra muntanya santa bressol de catalanitat.

En Vicenç de Son Rapinya

## S'Arenal de Mallorca

LA REVISTA QUE DIU EL QUE ELS MALLORQUINS PENSEN PERÒ NO S'ATREVEIXEN A DIR  
SUBSCRIVIU-VOS-HI  
TEL. 26 50 05



# «Escala de colors», nou disc de Joan Amèric

El cantautor Joan Amèric acaba de treure fa pocs dies el seu segon disc titulat ESCALA DE COLORS. Aquest treball, fet entre Itàlia i València, és la culminació de més de dos anys de feina del cantant d'Alzira. Amb la producció de Stefano Melone, l'obra de Joan Amèric es veu completada amb un treball de luxe que el converteix en un nou puntal de la "cançó" catalana actual.

— Ja fa anys que estàs ficat al món de la música, ¿però quins foren els teus inicis?

Suposo que el meu començament fou similar al de la resta de músics quan te trobes en les mans una guitarra i et demanes què has de fer. Recordo que era al principi, quan anava a l'institut, on em plantejava coses noves i vaig conèixer gent; i allà em vaig trobar jo fent els primers acords, i vaig descobrir la cançó com un mitjà de transmissió de sensacions. Des de llavors puc dividir el meu temps en dos blocs, el primer quan emprava tot això com un mitjà per lligar, i el segon bloc quan començ a professionalitzar-me, i llavors el "hobbie" passa a ser un ofici.

— ¿Per quins grups has passat durant tots aquests anys?

El primer grup en què vaig participar fou a l'institut, amb uns companys, i es deia "Califat"; llavors, quan la gent es féu gran i va tenir altres preocupacions, va començar a desinteressar-se pel grup, però jo continuava donant més preferència a la música que als estudis. Quan la música em va començar a donar doblers m'aferravaels estudis, amb els quals treia de la música, fins que arribà un moment que vaig haver de triar entre els meus estudis i la música i em vaig decantar per la música.

— ¿Quines han estat les teves influències musicals?

Jo, el que no he fet mai és posar filtres a la meua orella, no he tingut prejudicis en cap tipus de música, i n'estic content. Em deixo influenciar per tot allò que m'arriba al cor, però jo no decideixo el que hi ha d'entrar. Et podria dir persones i grups que m'han arribat, per exemple el Bob Dylan, molts dels cantautors catalans, alguns brasileiros com Caietano Veloso, Milton Nascimento, i d'altres com la Tropa Cubana, Silvio



Rodríguez, Susanne Vega, Maria del Mar Bonet... però també m'agrada el jazz, els cantautors italians, etc. El meu criteri de selecció no és per estils, com pots veure.

— ¿Quan arribà el teu èxit professional com a músic?

La meua professionalització començà quan vaig tornar de la mili, que en arribar tenia oferts més de trenta recitals; vaig veure que havia arribat la meua hora i ho vaig fer, vaig pensar que era allò el que m'agradava fer i a més em pagaven. Respecte a l'èxit no et puc dir ben bé què em sembla, ja que ha estat una cosa progressiva, però un bon moment fou quan Lluís Llach va

venir a actuar al País Valencià i vaig fer cinc concerts de "teloner" amb ell. A partir d'allí vaig continuar, va venir la gravació del meu primer disc "Tornar a l'aigua", i així continua tot.

— ¿La música i la lletra dels teus temes són totes fetes teves?

Sóc incapaç de tractar amb ningú la composició d'allò que he de cantar després, sóc l'autor de la lletra i de la

música, i no ho dic com orgull de res, més bé com a limitació pròpia. T'he de dir que en aquest disc que acaba de sortir, "Escala de Colors", hi ha la lletra d'un tema que l'he feta a mitges amb un amic meu, però és una excepció.

— Des de fa uns anys hi ha hagut un revifament de la música en català, sobretot amb grups de rock, ¿què opines d'aquest fet?

Opino diverses coses, el primer de tot és que tant de bo fora la música cantada en català la que ha revifat, però no ho podem dir, hem de dir que és el rock&roll cantat en català el que ha fet una explosió, en el bon sentit. La segona cosa és que estic content pels meus companys i músics de rock, però personalment, a mi, el rock em ve un poc aliè.

— ¿Us sentiu desplaçats pels cantants de rock?

No crec que cap músic en desplaci un altre, un creador de rock no és antagònic a un creador de cançons; el meu desig seria que els diferents tipus de música convivessin harmònicament.

— ¿Creus que la música en català està polititzada?

Crec que el poder intenta sempre polititzar tot allò que té poder de comunicació i de convocatòria i també que aquest desig del poder és deshonest. Els treballadors de la música haurien de ser fidels a la seva essència com a persones. Estic en contra que el poder polititzi la música, però estic a favor que un autor concret o un grup sigui coherent amb allò que li dicta la seva idea.

— Acabes de presentar el teu segon disc titulat "Escala de Colors", ¿com ha quedat aquest treball?

D'aquest nou disc jo no canviaria absolutament res, ni el color de la portada, tan de bo pugui dir el mateix de tots els discs que faci. Estic satisfet del meu treball, però encara ho estic més de la presentació, dels arranjaments i de la producció. Em sento un home amb sort, perquè he fet el disc que tot músic desitja fer.

— ¿Tens nous projectes d'enregistraments?

Tinc un contracte amb la meua companyia per cinc anys, i aquest és el primer, i espero en els propers anys treure'n més, segons m'ho permeti la meua creació. El meu projecte ara és fer conèixer aquest nou disc al públic per així culminar tot aquest treball que m'ha dut dos anys de feina. Tinc prevista la presentació d'aquest treball a Barcelona, però també m'agradaria presentar-lo a València, a Palma i a tot arreu del País Catalans.



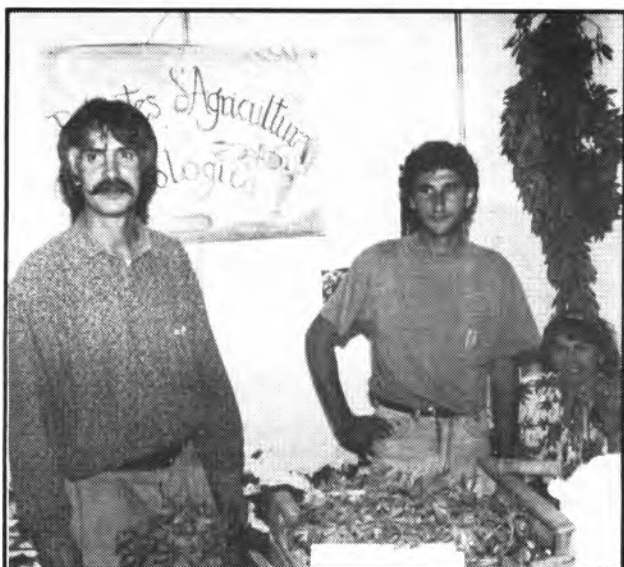
Més de cinc-centes persones assistiren el passat divendres 9 d'octubre al sopar que tingué lloc al restaurant de les Coves de Galdent convocat pel Partit Popular. El motiu d'aquest sopar fou reunir als militants i simpatitzants del PP a la ciutat de Lluçmajor, a més d'assistir-hi nombrosos batles d'arreu de Mallorca. Gabriel Canyelles, president del Govern Balear i Gaspar Oliver, batle de Lluçmajor, presidiren el sopar i parlaren sobre la problemàtica que té el municipi.



El grup de Teatre PICADÍS, de s'Arenal, és un dels grups de teatre amateur que més èxit està obtenint en els darrers temps. Han posat en escena nombroses obres d'autors mallorquins i la seva gran professionalitat els ha dut a ser un dels grups capdavanters del teatre illenc. Des de S'ARENAL DE MALLORCA us desitjam molts d'èxits.



# Instantànies de la Mostra Llucmajorera d'enguany



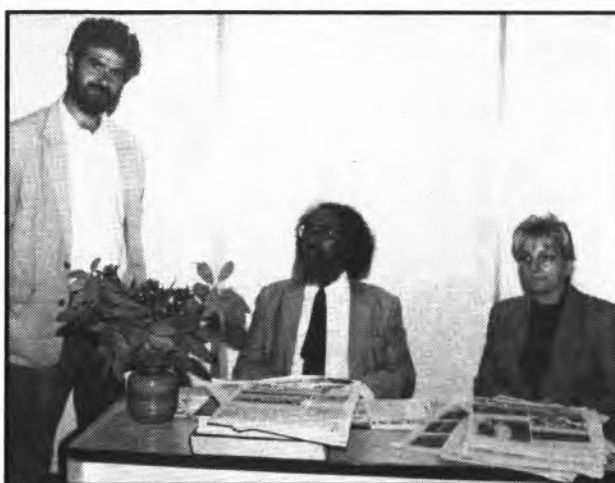
La Cooperativa Agrícola hi va participar amb el Grup d'Agricultura Ecològica, de la qual Gabriel Mas és president.



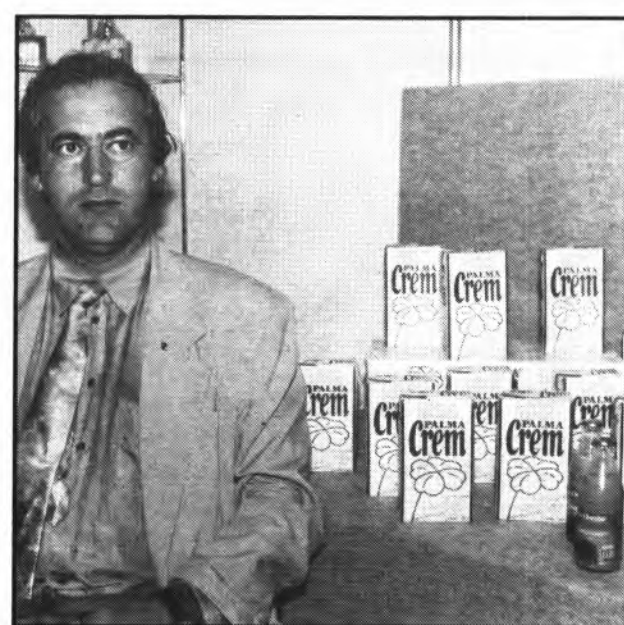
Bambú i vimet Mallorca, de Llucmajor, amb sucursals a Can Fideu d'Algaida i al carrer Verdaguer de S'Arenal.



A la plaça de Llucmajor, el coronell i la seva dona han obert un local de menjars ràpids. Estam segurs que el negoci anirà be.



El secretari general d'Unió de Pagesos de Mallorca, Joan Sastre i Joan, també va visitar la paradeta de S'ARENAL DE MALLORCA.



Palma Crem, de S'Arenal, hi va exposar la que probablement és la millor llet del món.

## Augment alarmant de les fallides i suspensions de pagaments empresarials

Les crisis empresarials dutes als jutjats de Palma en forma de fallides i suspensions de pagaments han sobrepassat en només els vuit primers mesos de l'any 92 la totalitat de les fetes l'any 1991. El major nombre de fallides declarades ha vingut donada per la sollicitud d'algun dels creditors. Segons fonts judicials, en els propers mesos aquestes declaracions es veuran sensiblement incrementades per la greu crisi econòmica que pateix la nostra economia; en els propers mesos i un cop passats els mesos estivals de temporada alta turística es veurà clarament els que no poden

pagar i es podrà avaluar amb més precisió la crisi. Els sectors econòmics més afectats per les suspensions de pagament i fallides són la construcció, la promoció immobiliària i els hotels. Quant a les suspensions de pagaments, les empreses més afectades són les petites empreses familiars, que estan passant per greus problemes de tresoreria.

El panorama econòmic actual podria originar moltes més fallides, però alguns creditors renuncien a acudir a la justícia per intentar cobrar, ja que saben que no hi ha res per salvar.



La gent va poder tastar el formatge arenaler de Can Montes, el formatge millor de Mallorca.



El poble llucmajorer de Badia fou present a la passada Mostra Llucmajorera amb les seves associacions de veïns, de les quals són presidents el misser Manuel Pomar i el general Joan Rotger.



Els descendents de la Ganiveteria Ordines, de Sineu, afincats a Llucmajor, exposaren els seus productes.



# Instantànies de la Mostra Llucmajorera d'enguany



Destil·leries Oliver fou present a la Mostra amb els seus licors i els seus alambins.



La tapisseria Huguet del tapisser Gabriel Huguet Rojas va exposar els seus productes, entre ells aquest plantofa gegant. En Gabriel ens explica que cada temporada fabrica articles grossos pels gegants de la comarca.



La Serigrafia Plaça, els estampadors de camisetes de la comarca fou molt visitada. A propòsit, aquesta indústria llucmajorera ha confeccionat unes camisetes ben polides a S'ARENAL DE MALLORCA. Els qui en vulguin, ens en poden comanar. Valen 1.200 ptes i les despeses de tramesa, si les hem d'enviar per correu.



Les madones de modes per dona del carrer dels Trencadors de s'Arenal exposaren els seus productes d'alta costura.



Calçats Miquel, una de les tres fàbriques de sabates que queden de la trentena que hi havia a Llucmajor, va exposar els seus productes.



Els matancers de les Indústries Semar, de Llucmajor, exposaren els seus productes suculents. En recomanem el carniot, que és boníssim.



Mallorquímica amb les seves pintures no podia i no va faltar a la Mostra llucmajorera.



Les eficients hostesses de la Mostra es deixaren fotografiar, acompanyades del regidor encarregat del lloc.

## AM FOTOS

Revelat de fotos  
fotos estudi  
reportatges  
material fotogràfic.  
C/. Biniali, 5 - Bloc C - Local 3  
Tel.: 24 74 51 - Es Rafal Nou

## FOTO ESTUDIO ARROYO

Fotografia i vídeo a domicili  
C/. Arxiduc Lluís Salvador, 50  
Tlf.: 75 76 12.  
Ciutat de Mallorca

## TORRES R. FOTÒGRAF

Avda. del Cid, 12 - Tel. 42 83 19  
Son Ferriol - Palma



Foto publicitària i industrial. Reportatge i foto estudi  
Revelat en una hora i professional propi  
C/. Cardenal Rossell, 38 - Tlf. 26 19 51 - 07007 COLL D'EN RABASSA

## Fotolit

FOTOGRAFIA - PUBLICIDAD  
Fotografia infantil,  
industrial, reportatges de  
video, bodes, comunions,  
batejos...  
C/. Balmes, 48 - A  
Tlf.: 20 43 50. Ciutat.



JOAN TALTAU  
ESTUDI FOTOGRAFIC  
C/. Plaça Barceloneta, 140, 8  
Tel. 27 14 40  
07008 CIUTAT DE MALLORCA



Reportatges  
fotogràfics i de vídeo  
Revelats i còpies en  
30 minuts  
Plaça de Sant Antoni,  
5.  
Tlf.: 71.39.36  
Ciutat de Mallorca

## FOTO D'ESTUDI

Andreu March  
Fotògraf  
Mestre Torrandell, Local 18  
(Galerías Olmos)  
Tel. 71 53 78  
07003 PALMA - MALLORCA



C/. Cardenal Rossell, 60 - A - Tlf. 26 03 71 - Fax 26 03 71  
07007 COLL D'EN RABASSA

Reportatges foto-vídeo - Fotos  
d'estudi - Fotos carnet - Foto-  
còpies - Marcs a mida - Plasti-  
ficats - Revelats en una hora

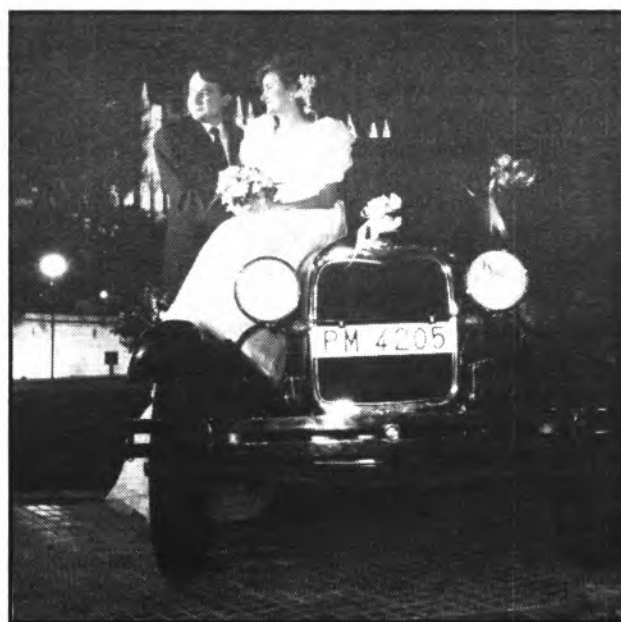




Dia 26 de setembre va tenir lloc l'enllaç Alzina-Munar a l'església de Sant Bernat. Un cop casats, anaren amb els seus convidats al restaurant Ses Maioles d'Algaida per commemorar aquest esdeveniment. Enhorabona! (Foto Monserrat)



El passat dia 26 d'agost tingué lloc l'enllaç Robles-Rivera. La cerimònia religiosa fou a la Seu i després anaren amb tots els seus amics i familiars al restaurant Tay-Tay a posar peus davall taula per celebrar aquest esdeveniment. (Foto Monserrat)



Les noces Perelló-Santandreu tingueren lloc el passat dia 26 de setembre a la parròquia de Santa Maria, i llavors anaren al restaurant de Can Penasso on feren un sopar d'aquells de pinyol vermell. A la foto els veim amb un cotxe d'època amb el qual espassejaren. (Foto Monserrat)



Dilluns dia 5 de setembre hi hagué l'enllaç Bauzà-Moreno, a l'església de Calvià. Un cop sortiren de la cerimònia religiosa anaren al restaurant Ses Forquetes, on soparen amb tots els seus parents i amics. (Foto Monserrat)



El dissabte dia 3 d'octubre tingué lloc l'enllaç Piñero-Terrassa, els quals es casaren a l'església de la Porciúncula de S'Arenal. El restaurant Brasilia fou l'elegit per la nova parella per anar a sopar amb tots els seus convidats. Us desitjam molta felicitat. (Foto Monserrat)



En Gabriel Juan Cladera va fer la seva primera comunió el passat dia 5 de juliol a l'església del Santuari de Cura, on feren un bon dinar quan hagué acabada la cerimònia religiosa. (Foto Estudi Rafa)



El nin Manolo Cerdó i Pérez va fer la seva primera comunió fa pocs dies a la parròquia ciutadana dels Pares Agustins. Un cop hagué rebut el pa dels àngels per primera vegada, i juntament amb els seus familiars, anaren al restaurant de Cas Carboner de Montuiri per celebrar aquest esdeveniment. (Foto Monserrat)



### La Mejillonera

Carrer Nanses-Tlf. 490703  
Just devora el Club Nàutic de Can Pastilla

Revisió de  
direccions i  
autorentat



Reparacions  
en  
general

SERVICI OFICIAL

**SERVIAUTO ARENAL, S.A.**

Carretera Militar, 185 - Las Cadenas  
07600 EL ARENAL (PALMA)  
Tel. 26 81 11 (4 líneas)

Servei d'aigua  
a domicili  
pou propi

Aljubs de varies  
capacitats amb  
motor elevador

SERVICI A LLUCMAJOR I S'ARENAL  
N.º REGISTRE SANITARI 2700319 PM

**TRANSPORTS MANRESA**  
**CAMIÓ GRUA TRANSPORTS**  
**EN GENERAL**

Carrer de l'Estrella, 13 - Tel. 66 06 40 - LLUCMAJOR

**I M P R E N T A**

DISENY PER ORDINADOR • TIPOGRAFIA

OFSET SEC • SEGELLS DE GOMA

ENCUADERNACIONS

**Horrach**

art gràfic

C/. José Vargas Ponce, 28 • Tel. - Fax 49 21 09  
Coll d'en Rabassa • 07007 - Palma de Mca.



**S'Arenal**  
de Mallorca

## BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom.: .....

Carrer.: .....

D. P. ....

Població.: ..... Tel.: .....

M'interessa una subscripció:

☐ **SEMESTRAL 1.500 PTS**

Rebut domiciliari a un banc

Entitat: .....

Sucursal: .....

Banc.: ..... Suc.: .....

Compte n.º: .....

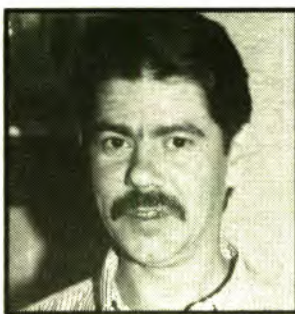
Titular: .....

**Firma**

Ompliu aquesta tarja i enviaïu-la al  
**Camí de les Pedreres, 30, s'Arenal**

# INDEPENDÈNCIA

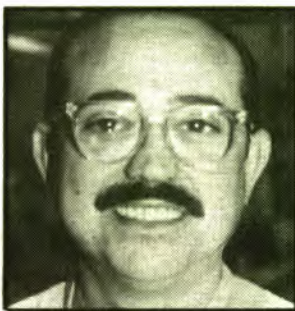
Viuríem millor independents? Hem d'anar sols o amb els altres catalans? Quins partits hem de votar?



**Antoni Palerm** (Bar Comerç): És clar que sí. No saltres tots sols. Sempre hem de votar partits mallorquins.



**Damià Garcia** (Bar El Paso): Jo crec que sí. Hem d'anar tot sols, no ens hem de federar amb ningú. Hem de votar sempre partits mallorquins.



**Joan Moll** (Perruqueria Moll): Jo crec que sí. Amb els catalans i valencians serem forts. El Pp i el PSOE són espanyols i nosaltres hem de votar partits mallorquins.



**Maria Baron** (Forn Cremat): Jo diria que sí. Hem d'anar amb els altres catalans i hem de votar partits mallorquins. El PP i el PSOE són partits espanyols i no ens donaran mai la independència.



**Personal de la perruqueria Maties:** Independents les inversions del nostres impostos es farien aquí. Hem d'anar tots sols. El PP i el PSOE són espanyols.



**Catalina Sureda i Vicenç Jaume** (Pinzells): Que sí, independents i dins els Estats Units d'Europa. Ens hem d'aplegar amb els altres catalans i hem de votar partits mallorquins i no el PP o el PSOE, que no ens donaran mai la independència.



**Gabriel Tudurí** (Bar Central): És clar que sí. Som catalans i hem d'anar amb els catalans continentals. No és possible arribar a la independència votant partits espanyols com el PP o el PSOE. Hem de votar partits mallorquins.

**Antoni Morei** (Elèctrica Morei): I de molt, nosaltres pagam impostos perquè els espanyols puguin navegar. Federats amb els catalans i valencians hem d'estar, i hem de votar partits nacionalistes mallorquins.

**Rafael Rosselló** (Joier): Trob que sí. Federats amb els catalans i valencians. Hem de votar partits mallorquins, el PSM m'agrada.



**Magdalena Nadal** (Galeria 3 d'Oros): Viuríem molt més bé; hem d'anar amb els altres catalans i no hem de votar partits com el PP i el PSOE, que són espanyols, sinó sempre partits mallorquins.

**Margalida Oliver** (Perruqueria Marga): Viuríem molt millor. Aquesta gent ens menja amb impostos. Els catalans tenen més empena que nosaltres i hem d'anar amb ells. Hem de votar partits polítics mallorquins.



**Catalina Siquier** (Fet per tu): Fa molts d'anys que ho tenc clar. Hem d'anar amb els altres catalans i hem de votar partits mallorquins. El PP i el PSOE són partits espanyols.

**Mateu Galmés** (Bar Sa Punta): Pentura s'aniria millor. Aniríem més bé amb els altres catalans que tots sols. Si volem independència hem de votar partits mallorquins.

**MATERIALS PEL LA CONSTRUCCIÓ**  
**CAN MARÍ**



Carretera de Manacor, 403 - Davant la gasolinera - Telf. 42 83 00 -  
SON FERRIOL. DISSABTES DEMATÍ OBERT.